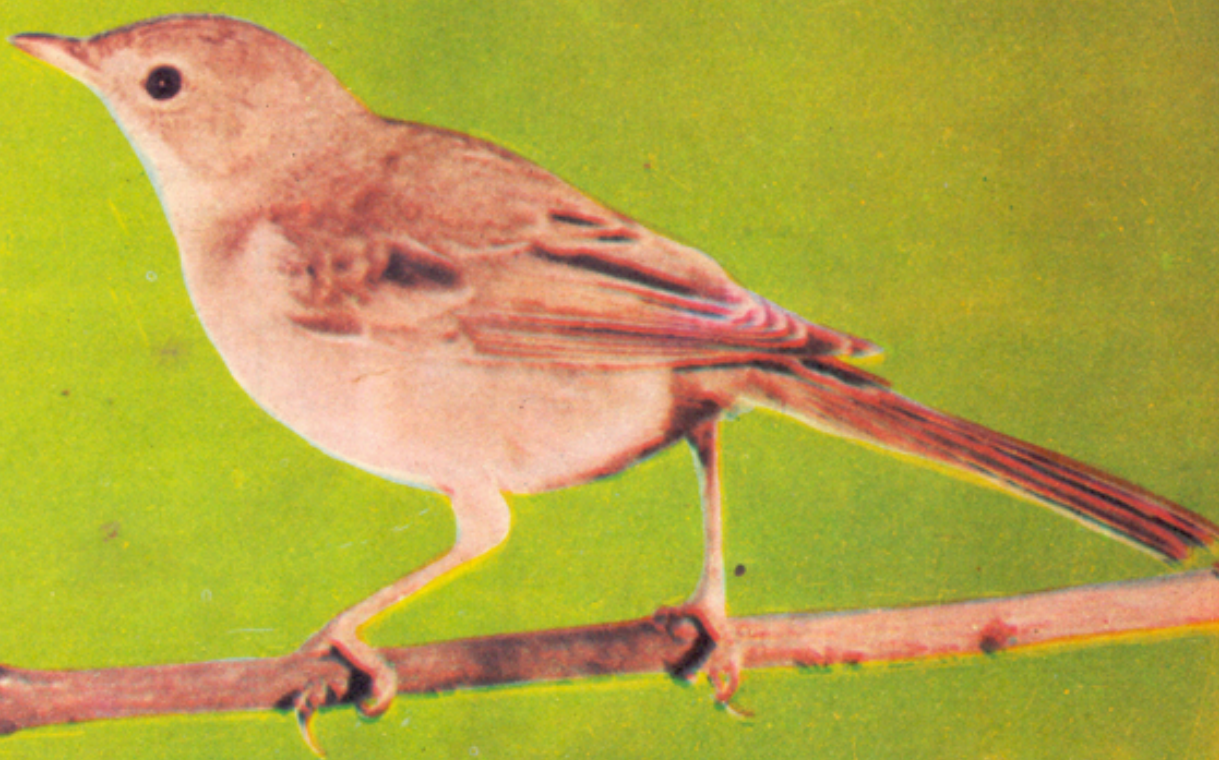

18

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA THÁNG NĂM ĐẸP NHẤT ĐỜI NGƯỜI

CHI NGỌC

VŨ MỘNG LONG ĐINH TIẾN LUYỆN
THANH PHƯƠNG

MAI THẢO
BÌNH HIỀN TỪ KẾ TƯỜNG
ĐANG ĐĂNG NGUYỄN MAI

TUỔI NGỌC
CẦM CHƯƠNG PHẠM LÊ PHAN
ĐẶNG VĂN HẦU

THIÊN CHƯƠNG
HOÀNG ANH TUẤN
HOÀNG HẢI THỦY
DUYÊN ANH

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

thư hàng tuần

Tòa soạn đang chuẩn bị số Giáng Sinh. Hai tháng chọn lựa một cái bìa. Và cái bìa Tuổi Ngọc số Giáng Sinh, chắc chắn, bạn sẽ khen là... chúa quá! Chúa không viết hoa đâu đấy nhé! Lâu nay, những người chủ trương không còn tả oán nữa. Bạn đừng tưởng hết tả oán là tình trạng sáng sủa mà tội nghiệp anh em. Không còn tả oán vì đã biết rõ mình làm báo cho những người thương yêu mình nhất. Những người thương yêu Tuổi Ngọc không đông nhưng đủ nuôi dưỡng một tờ báo chờ đợi ngày nó có tuổi. Hễ tờ báo sống được đến ngày có tuổi, nhiều người sẽ tin tưởng nó và đọc nó. Và, bấy giờ, nhiều nhà văn sẽ có hứng mà trở về viết cho tuổi thơ. Bấy giờ, phương tiện ẻo ọt, anh em tòa soạn phải óm đồm, bao bả, « lấy công làm lãi », điều đó, bạn đọc đã thấy rõ. Tuổi Ngọc hy vọng trong tương lai, sẽ có người chủ trương một tuần báo hay hơn, hữu ích hơn, đẹp hơn Tuổi Ngọc, anh em Tuổi Ngọc sẽ giải nghệ. Bởi vì, làm báo tuổi ngọc ở Việt Nam mà không được nhà nước giúp đỡ phương tiện thì quả là thiên nan vạn nan. Và ai làm báo tuổi thơ đừng dẫn lời cuốn được năm chục ngàn độc giả trẻ con, người ấy đã là thiên tài rồi.

TUẦN LỄ TỪ 14-11
ĐẾN 21-11-1969

RA NGÀY THỨ SÁU
SỐ 18 GIÁ 25 ĐỒNG

TRUYỆN NGẮN

- GIỜ HỌC MỚI
- ĐI TRÊN NHỮNG BỜ ĐÈ

TỪ KẾ TƯỜNG
NGUYỄN THIẾU NHẪN

TRUYỆN DÀI

- CON THÚY
- MỘT LOÀI CHIM BÉ NHỎ
- MẶT TRỜI NHỎ

DUYÊN ANH
ĐÌNH TIẾN LUYỆN
THIÊN CHUÔNG

TRUYỆN TRANH

- TRẦN AI NÓNG QUÁ!

ĐÌNH HIỀN

VIẾT VỀ MẸ TÔI

- NHỮNG ĐỒNG BẠC CHÌ CỦA MẸ TÔI
- MẸ VÀ EM BÉ
- NHỮNG GIỌT NƯỚC MẮT CHO MẸ

THƯƠNG THƠ
LINH THỦY
MINH GIAO

THƠ VĂN NGỌC

- NỖI BUỒN CỦA EM
- QUÊ XƯA
- AN GIANG
- CON ĐƯỜNG YÊU MẾN

HẢI BÌNH
TRẦN HỮU NGHIÊM
NGỌC THANH
MÂY TRẮNG

NHỮNG MỤC THƯỜNG XUYÊN

- NHÌN XUỐNG CUỘC ĐỜI
- NGỌC MẾN
- LÀM DÁNG
- GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU
- THƯ HÀNG TUẦN

ÁI HOA
CHỊ NGỌC
MINH VĂN
TUỔI NGỌC
DUYÊN ANH

Bìa offset do Màn Ảnh thực hiện. Thiên Sơn trình bày.
Minh họa của Ngọc Dũng, Đình Hiền và Hoàng Đăng.

CHỦ NHIỆM
CHỦ BÚT

DUYÊN ANH

TÒA SOẠN — TRỊ SỰ

38, Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn
ĐT: 28.595 — 90.654

● NGUYỄN HOÀNG (Nha Trang).— Khi anh trả lời em là em đã trở thành người của gia đình thương yêu rồi. Em đọc lá thư hàng tuần số này sẽ hiểu rõ anh. Với một bàn tay phải, anh chỉ có thể viết đến thế. Em đã gửi tem xia ba số báo thiếu chưa?

● VÕ THIÊN THỤY (Mỹ Tho).— Chú trả lời cháu đây. Phải nói là chú thêm đọc thư của cháu chứ. Nhờ đọc những bức thư hồn nhiên, tươi sáng, tâm hồn chú đuối được nhiều ý tưởng u ám lắm. Chú không có thì giờ viết thư riêng. Cháu hãy đọc chú ở Tuổi Ngọc, cháu nhé!

● THỦY LỆ HƯƠNG KHA (Sa Đéc).— Không có một bức thư nào mất cả. Mà chỉ vì bị trả lời muộn thôi. Nếu cháu muốn đọc những sách ấy, hãy dặn hiệu sách. Sách của Tuổi Ngọc in ít lắm, cháu ạ!

● HẢI THOẠI T.T.L. (Trung Vương).— Nhận xét của cháu về loại tiểu thuyết ấy rất đúng. Chú đã nghĩ viết từ lâu. Một truyện dài nào cũng phải tới hồi... chấm dứt chứ. Chú còn hai truyện viết về học trò: *Áo tiểu thư* và *Phượng vĩ*. Cháu chịu khó đọc Tuổi Ngọc hoài hoài thì sẽ được « thưởng thức » hai truyện này. Cảm ơn cháu nhiều về những ý nghĩ tốt đẹp đã dành cho chú.

● VIỄN ĐĂNG (KBC 4100).— Trước hết xin lỗi bạn vì đã dè bạn mong hồi âm. Xin hoan nghênh mỹ ý của bạn. Bạn cứ gửi cho Tuổi Ngọc đi. Nếu hợp, Tuổi Ngọc đăng liền.

● HỒNG HOA (Trung Vương).— Em vẫn nhớ anh và vẫn theo dõi Tuổi Ngọc, đó là điều rất quý. Thương người ta lớn rồi thì không thích còn bé nữa, em ạ! Sang năm, nếu hoàn cảnh cho phép, anh sẽ xuất bản hai loại Tuổi Ngọc. Một dành cho học sinh trung học. Và một dành cho nhi đồng. Em chờ nhé!

● PHẠM THỊ CHIẾN TRANH (Phan Thiết).— Vàng, chúng tôi chờ ngày cô vào Sài Gòn sẽ thảo luận nhiều. Hy vọng không có... chiến tranh tư tưởng, cô Phạm Thị Chiến Tranh nhé! Cảm ơn cô đã đọc hết truyện Duyên Anh.

● ĐIỂM CHINH (Sài Gòn).— Muốn viết truyện dài, hãy theo phương pháp cổ điển mà đi từ từ: làm thơ, viết tùy bút, viết truyện ngắn, truyện dài. Về già viết kịch, viết truyện phim, khảo luận và dịch thuật, phóng tác. Tuổi Ngọc thích tăng trang lắm, hiem vì không có người viết. Em nên kiên nhẫn và đừng... mơ mộng Tuổi Ngọc thật dầy nữa, em nhé!

● HÀ HƯƠNG (Phong Dinh).— Cháu đồng ý rằng chú cháu mình không sợ những lời mắng mỏ ác ý

chứ? Đường ta, ta cứ đi. Ta không đi nổi vì ta đuối sức chứ chẳng phải vì thiếu ý chí. Thư cháu đã làm chú cảm động nhiều. Cho chú gửi lời hỏi thăm các bạn, các em cháu. Và nói chú cảm ơn những lời khích lệ chân thành.

● LYM (Dưỡng đường?).— Khi anh trả lời em, có lẽ, em đã ra khỏi đường đường rồi. Gọi anh là gì cũng được miễn là đừng... ghét anh. Em không ịch kỹ đâu. Tại anh thích được coi như con ngựa già hay con sen. Ngựa thì khôn ngoan và trung thành. Sen thì nhỏ bé và khiêm tốn. Cộng bốn thứ ấy lại, anh trở thành một công dân tốt. Và anh muốn được tốt. Nhưng chắc phải học ở các em thật lâu mới hoàn toàn tốt được. Vậy hãy « dạy » anh luôn luôn nhé! Chừng thấy anh làm tàng, đáng ghét, nhớ viết thư mắng anh thật kỹ lưỡng.

● MỘT EM (99 Cao Thắng Đà Nẵng).— Làm sao chú biết được những nhân vật trong truyện ấy lại... vô lý như thế! Là tên cùng cơm của chú. Mỗi người một ý. Chú chỉ nói ý kiến trung thực của chú. Rất tiếc không cho cháu biết địa chỉ của Thụy Ngọc được. Nhận cháu vào gia đình thương yêu rồi. Mà tên cháu đâu?

(xem tiếp trang 28)

NHÀ VĂN TUẤN HUY
Tác giả *Hương cỏ may*
hứa viết

suối thanh tịnh

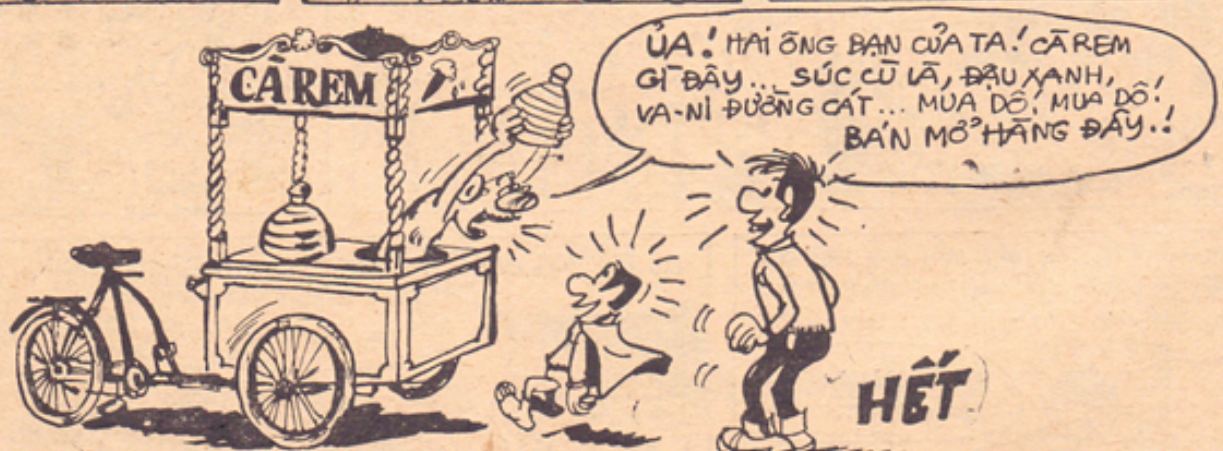
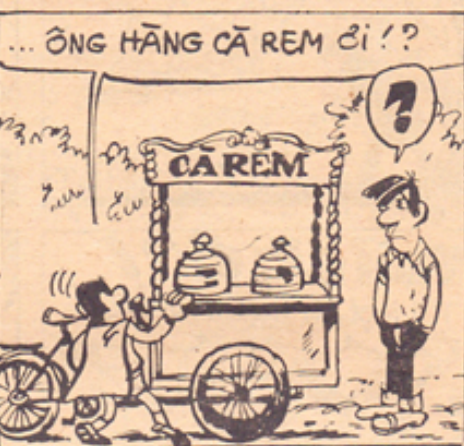
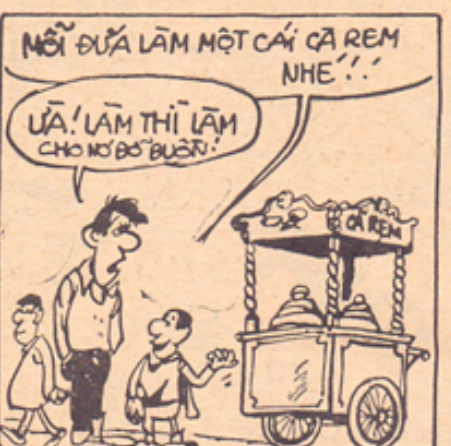
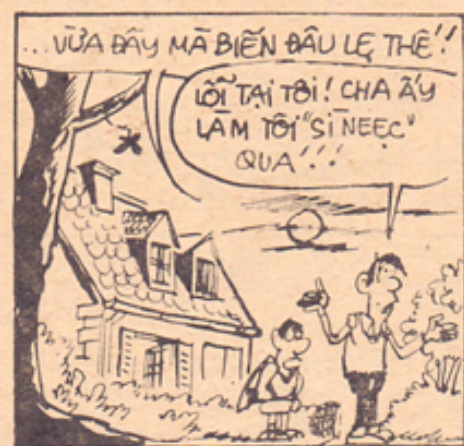
một truyện dài trong suốt như suối trên nguồn

NHÀ VĂN VÕ HỒNG
Tác giả *Con suối mùa xuân*
hứa viết

nhánh rong phiêu dạt

một truyện dài sẽ làm học sinh trung học thương cảm

Hai truyện trên sẽ được đăng dần ở Tuổi Ngọc khi những truyện dài đang dang dở chấm dứt.

Tuổi Ngọc Xuân Mới sẽ là một giai phẩm tươi mát, xinh đẹp và êm đềm như mùa xuân thanh bình. Tuổi Ngọc Xuân Mới đầy 100 trang, ngoài những bài vở xanh mướt cỏ non, rực rỡ hoa bướm, sẽ còn đặng trọn một truyện dài thơ ngây của Duyên Anh. Hãy gửi ngay từ bây giờ thơ, truyện xuân cho Tuổi Ngọc.

dzũng đakao

— Được *mạnh* là khác, bố chúng tao sẽ đưa tụi mày về. Mai mốt bố chúng tao sẽ đến đây kiểm chúng tao. Nếu tụi mày chưa muốn về chúng tao sẽ đưa tụi mày đi chơi khắp phố Sài gòn. Tụi mày biết con Kangourou chưa? À, con Kangourou lạ hoác. Vô sở thú coi hàng trăm con thú rừng.

Tư giải phóng nói :

— Tụi tao ham về liền.

Hưng mập đưa tay gãi đầu :

— Thì phải ăn uống căng rốn rồi tính sau.

Bây ông nhãi thân nhau một cách dễ dàng. Ba AK chột nhớ súng còn vất bên ngoài, hốt hoảng :

— Ấy, súng bỏ ngoài, tụi bây !

Bồn lừa liếm mép :

— Vật bố nó súng đi. Lát tao ra nhặt kiểm chỗ vắng dấu kỹ. Tụi mày tháo đạn đề tao liệng đi luôn. Bọn tao thiếu gì súng. Rồi mày coi, Dzũng Đakao sẽ bắn bẻ bóng đèn điện mấy hồi.

Chương còm nhún vai :

— Chết quên, đề tao cho tụi mày hay : Tao là Chương còm...

Nó chỉ từng đưa :

— Thăng này là Hưng mập, thăng này là Bồn lừa, thăng này là Dzũng Đakao... Còn tụi mày, bọn tao biết tên hết rồi.

Tư giải phóng khen Chương còm :

— Mày hay quá, hén !

Chương còm cười :

— Không hay bằng mày đâu, Tư giải phóng ạ !

Tư giải phóng đàn mặt ra :

— Tên tao đâu phải là Tư giải phóng...?

Hưng mập nhanh miệng :

— Bọn tao đặt tên mày là Tư giải phóng, thăng Năm là Năm xà lỏn, thăng Ba là Ba AK.

Ba AK trở mặt :

— Ngộ hết sức.

Năm xà lỏn gật gù :

— Ừa, ngộ thiệt tình. Ngộ mà dzui. Tao phát tên Năm xà lỏn.

Bồn lừa kể cho bọn Tư giải phóng nghe cái bánh tét và chai xá xí con cộp đầu tiên mà Bồn lừa mạo hiểm tiếp tế cho Năm xà lỏn. Dzũng Đakao thì kê viên đạn giấy bắn trúng má Năm xà lỏn xem Năm xà lỏn đã chết hay còn sống. Năm xà lỏn chỉ tay vào mặt Dzũng Đakao :

— Mày hại tao, làm tao ngỡ trúng đạn.

Hưng mập pha trò :

— Má ơi, má ơi, con chết dzồi ! Thăng Năm xà lỏn đã lăn kèn và gọi má nó.

Bọn trẻ cười vui. Dzũng Đakao trách bọn Tư giải phóng... mù chữ. Nó bảo Tư giải phóng đưa cái thông điệp yêu thương thứ hai nó đọc cho mà nghe. Ba ông nhãi nghe xong cứ trách mình lười đi học. Rồi đổ vạ tại dưới ruộng không có trường. Chương còm vỗ vai Năm xà lỏn :

— Mày ưa quên quá.

Năm xà lỏn hỏi :

— Quên cái gì đâu ?

Chương còm nhéo Năm xà lỏn :

— Cái mền. Mày quên hoài, đêm ngủ chắc lạnh, tụi tao chỉ sợ mày lạnh thôi.

Năm xà lỏn ngó từng đũa thuộc bọn Dzũng Đakao :

— Ai biểu tụi bây thương tụi tao

Bồn lừa xoa tay :

— Không ai biểu cả.

Tư giải phóng hỏi :

— Tụi bây khoái tụi tao rồi thương tụi tao hả ?

Dzũng Đakao nắm chặt cánh tay Tư giải phóng :

— Tụi tao thương hết mọi người ! Trẻ con không ghét ai vì không ai ghét mình.

Ba AK nói :

— Còn *thằng địch* ?

Bồn lừa lắc đầu :

— Không có *thằng địch* nào hết trời. Con nít biết *thằng địch* là cái khỉ mốc gì. Bọn tao còn không biết *thằng địch* nữa là bọn mày. Tao ghét đứa nào bày đặt tụi bay bắn súng đạn thiệt. Chúng tao chỉ bắn giàn thung, bắn súng giả đồ thôi à... Rồi bọn mày sẽ gặp Phong lùn tức Cao Thắng Phong. Thăng này chế súng bắn pháo hay tuyệt cú mèo !

Nó xoa bụng :

— Thôi, đói rồi, tao giết con gà úng cụ khao tụi bây. Ăn no căng

mặt trời nhỏ hưng mập

rõn, chúng mình sẽ nói nhiều chuyện. Tao mà nói chuyện *xi nê mát cốp*. tụi bay thêm nhiều nước miếng liền một khi.

Bây đũa trẻ kéo nhau xuống bếp sửa soạn một bữa cơm. Súng vẫn nổ. Nhưng súng nghe rõ lời cầu nguyện của Bồn lửa. Và đạn không lạc rớt xuống mái nhà nó. Đã bảo què hương ta là mảnh đất của thương yêu mà. Bất cứ lúc nào hạt giống yêu thương gieo rắc cũng mọc mộng, đâm chồi, vỡ cả mặt đất khô cằn, oan nghiệt nhất để vươn lên... Đêm nay, chắc chắn, Tư giải phóng, Năm xà lỏn, Ba AK sẽ không giết mình. Chúng sẽ nằm mơ thấy ba má chúng và què hương màu xanh.

8

Cánh cửa nhà Bồn lửa đã mở rộng. Không cần cài then nữa. Tuổi thơ đã lấp đầy một giòng sông ngăn cách bằng tình thương. Tuổi thơ không có ngăn cách và không ai làm ngăn cách nỗi tuổi thơ với tuổi thơ. Bây đũa trẻ ra ngoài ngõ. Máy hóm cầm chân, bữa nay, bọn thằng Dzũng Đakao mới được thấy mặt trời. Mặt trời đầu xuân. Chói chang lấm lấm mà vẫn thích thú. Dzũng Đakao, súng cao su quàng cổ, hiên ngang như lần chỉ huy đạo quân hỗn hợp Việt — Ra đê, tổng tấn công giặc khỉ tại mặt trận Ban Mê Thuật, nhìn lên cái bóng đèn điện :

— Tư giải phóng và Năm xà lỏn bắn AK 50 mà không hạ nổi *thằng địch* bóng đèn vì nó *ngoan cổ*. Tao sẽ hạ nó cho tụi bay hồi tội *ngoan cổ* của nó. Chịu không ?

Năm xà lỏn hỏi :

— Mày có... ảo thuật, hả ?

Dzũng Đakao cười :

— Tao có đạn sỏi thôi.

Tư giải phóng dục :

— Bắn đi coi !

Ba AK dọa :

— Hề mày *dĩa*, tụi tao *ngủ* mày ra.

Dzũng Đakao đã từng dự cuộc bắn thi tranh chức « xếp » với Y Pàm. Nó bắn trúng đuôi mũi tên của Y Pàm găm lút vào trái bầu đê đây mũi tên ra. Nhờ tài bắn súng cao su *gờ* hết chỗ nói mà Dzũng Đakao được Y Pàm bái phục, phong làm « xếp » để đeo lon tổng chỉ huy đạo quân nhỏ Kinh Thượng cần quét giặc khỉ phá hoại nương ngô. Ba AK chưa hề biết tài Dzũng Đakao vì nó chưa đọc truyện « *Gấu Rừng* ». Mai này, dưới ruộng hết phải trốn chạy bom đạn, Ba AK, Tư giải phóng, Năm xà lỏn sẽ được đi học thay vì đi nghe người ta nói về *thằng địch*. Chúng sẽ hết mù chữ, sẽ đọc nổi truyện « *Bồn lửa* », « *Gấu rừng* ». « *Mơ thành người Quang Trung* » để biết mơ mộng làm đẹp cho què hương như Bồn lửa, biết thương yêu người anh em Thượng, biết hãnh diện là người Việt Nam... Vì, chỉ người Việt Nam mới có huyền thoại trăm con trăm trứng và được nói hai tiếng *đồng bào*. Vì, chỉ người Việt Nam mới có lịch sử tranh đấu vĩ đại nhất nhân loại. Ba AK, Tư giải phóng, Năm xà lỏn và những thằng bé bằng tuổi nó cần phải được đi học. Đồng ruộng mênh mông vùng Đồng Tháp Mười đang trông đợi bàn tay của chúng. Chúng sẽ lái máy cày, máy gặt. Chúng sẽ lập hệ thống dẫn thủy nhập

điền. Chúng sẽ đào kinh, vét mương. Chúng sẽ đắp đường, mở lộ. Chúng sẽ thắp sáng đồng quê u tối bằng ánh sáng đèn điện và ánh sáng dân chủ. Chúng sẽ làm nhiều lắm, làm đến bù những tháng năm súng đạn phá đám dân quê. Dzũng Đakao, Bồn lửa, Hưng mập, Chương còm và những thằng bé bằng tuổi nó cũng cần phải được học thật giỏi. Chúng sẽ lo những ống khói phun khói kín vùng trời những thành phố kỹ nghệ Việt Nam.

— Yên chí đi, Ba AK tao sợ mày *ngủ* tao ghê đi ấy... Tao rần hạ con nhà... bóng đèn.

Năm xà lỏn buột miệng :

— Thằng Dzũng Đakao trông *ngon* quá ta !

Dzũng Đakao đùa :

— Tao *ngon* như gì ? Bằng tô hủ tiếu không ?

Năm xà lỏn gật gù :

— Cỡ đó à...

Dzũng Đakao tháo súng khỏi cổ. Nó đã ngậm viên sỏi trong miệng. Dzũng Đakao lè viên sỏi ra tay và lắp vào... súng. Nó hỏi Năm xà lỏn :

— Dưới đồng có súng cao su không ?

Năm xà lỏn đáp :

— Thiếu gì. Mà kêu là giàn thung.

— Sao tụi mày không chơi giàn thung ?

— Ờ, không ai biểu tụi tao chơi giàn thung hết trơn.

Bồn lửa xia vô :

— Họ chỉ dạy chúng mày bắn AK 50 và ghét *thằng địch* thôi, hả ?

Ba AK nói :

mặt trời nhỏ chương còm

— Dạy ghét đủ thứ.

Nó xoa tay :

— Mà thôi, Dzũng Đakao hạ cái bóng đèn đi !

Dzũng Đakao kéo căng hai sợi giây thung. Ba AK, Tư giải phóng, Năm xà lỏn mở to mắt nhìn cái bóng đèn. Véo. Viên đạn vút đi. Không đứa nào trông thấy viên đạn bay cả, nhưng cái bóng đèn đã vỡ tan. Năm xà lỏn nhảy cõn, vỗ tay :

— Hoan hô Dzũng Đakao !

Tư giải phóng tặc lưỡi liên miên như con thạch thùng buồn phiền nhất :

— Dzũng Đakao giỏi quá cỡ thợ mộc !

Ba AK dậm chân trên ngõ :

— Số dzách !

Dzũng Đakao cười :

— Bọn mày cũng số dzách. Ở dưới đồng, chắc tụi mày nhiều trò chơi lắm nhỉ ?

Tư giải phóng đưa tay xoa cái đầu trọc :

— Tối ngày lo bắn máy bay Mỹ bằng súng gỗ à...

Bồn lửa hỏi :

— Vui không ?

Năm xà lỏn trẻ môi :

— Cực thấy mờ. Mới đầu dzui, riết thối chi. Chẳng có máy bay Mỹ chi ráo trọi mà cứ phải chĩa gậy lên trời bắn đạn miệng đoàng đoàng ! Nhiều bạn tao lên dzia đi bắt dế đá chơi. Đá dế *phái* hơn bắn máy bay Mỹ.

Ba AK bẻ bả tay răng rắc :

— Lên dzia mà bị *phát giác* thì khô lắm. *phê bình* ớn xương sống luôn.

Hung mập vỗ bụng bành bạch :

— Tụi tao học xong là đi chơi. Khỏi có cái vụ *phê bình* phê lọ phê lu !

Tư giải phóng chớp mắt :

— Tụi mày sướng hơn tụi tao. Dưới đồng tụi tao sống cực lắm.

Chương còm nói :

— Tại nước mình có chiến tranh đó mà. Chừng hết chiến tranh, tụi mày sẽ sướng.

Năm xà lỏn gãi đùi xoàn xoạt :

— Chắc tụi tao sướng không ?

Chương còm khoác tay lên vai Năm xà lỏn :

— Sướng là cái chắc. Hết chiến tranh tụi tao về đồng, tụi mày lên thành phố. Quê ngoại tao ở Long Xuyên. Ông ngoại tao nhiều ruộng lắm. Tao sẽ đi chăn trâu.

Năm xà lỏn cười khúc khích :

— Mày khờ thiệt tình.

Chương còm lè lưỡi. Năm xà lỏn chê nó khờ. Chương còm nháy mắt :

— Tao khờ à ?

Năm xà lỏn gật đầu :

— Ừa, mày khờ thì mờ. Chăn trâu đâu có sướng.

— Tại mày không biết đọc sách đó. Chứ, hồi tao học lớp tư, học bài « *Ai bảo chăn trâu là khờ ? Không, chăn trâu sướng lắm chứ...* » tao khoái chăn trâu bò. Tao sẽ làm thẳng cao bồi Lucky Luke.

— Tâm bậy.

— Cái gì tâm bậy ?

— Sách của mày.

— Ừ, thế ở đồng có gì sướng hơn chăn trâu ?

— Hồng có gì hết trơn. Làng xóm vắng hoe à. Chạy trốn lối ngày.

— Tao nói hòa bình cơ mà,

— Tao chưa biết hòa bình là cái chi !

Năm xà lỏn đã nói thật. Khi chúng nó vừa lớn, lửa đạn đã về đồng. Và lửa đạn làm ngu dốt những đứa trẻ đồng nội. « *Em chưa biết quê hương thanh bình... Em chưa hát ca dao một lần* ». Chương còm đập khế bàn tay lên vai Năm xà lỏn :

— Chúng mày cực thật. Rồi sẽ chẳng còn đứa trẻ con nào cực nữa.

Tư giải phóng bấu môi :

— *Đĩa* hoài, mày...

Dzũng Đakao nắm chặt tay Tư giải phóng :

— Không *đĩa* đâu. Hễ đừng ai thêm chơi súng thiệt sẽ chẳng còn đứa nào cực khổ.

(kỳ sau tiếp)

nơi mơ ước

Chúng em, mỗi đứa có một điều ước mong, nhưng chẳng ai mơ giống ai. Mai Sơn thích sang Nhật, ngắm Phú-Sĩ-Son trắng tuyết. Hào ước được nhìn cảnh mặt trời mọc ở Golden Gate Bridge. Ngọc vẽ giỏi, muốn thăm National Art Gallery để xem tranh Van Gogh, Renoir. Nhưng em không mơ những gì xa vời như vậy. Ước mong của em thật bé, tí xiu. Nó cách xa chỗ em có nửa giờ phi cơ.

Em mơ về Đà Lạt vào mùa Giáng Sinh. Để những hôm trời rét căm căm, len lỏi trong rừng tìm cây thông be bé làm cây Noël. Để buổi tối sương mù đặc, chỉ còn trông thoáng mặt mờ mờ, theo hồi chuông ngân vang, leo từng bậc dốc lên « Saint Mary », nghe tiếng đàn phong cầm ấm áp hòa tiếng hát be bé của các thiên thần mừng chúa hài đồng. Để đi trong rừng đào rực hoa và nhìn đời bằng màu hồng.

Em mơ về Đà Lạt vào tháng năm đẹp trời. Một mình chạy đua với gió trên đồi vắng. Rồi nằm ngửa mặt trên bãi cỏ xanh mượt nhìn mây bay đi. Để được cầm trong tay trái mạn vàng bóng, chưa đặt răng vào đã cảm thấy hương vị từ đầu lưỡi.

Em cũng về Đà Lạt vào mùa mưa tầm tã. Ngồi trong nhà nhìn qua khung cửa, hàng thông

nhoe nhoẹt nước, núi đồi mù mịt trong làn mưa. Để buồn buồn hà hơi vào kính, rồi lấy tay nguệch ngoạc những hình thù ngộ nghĩnh. Hay Đà Lạt vào mùa bão tháng tám, gió mạnh thổi bay cả miếng bò khô ăn ở bờ hồ và rét đến nổi răng đánh lập cập. Để vào Thủy Tạ trốn gió, nhâm nhi khô mực với trà chanh.

Em mơ về Đà Lạt : một buổi sáng rét mướt ăn bát phở nóng ở Tùng — một buổi trưa nhạt nắng trốn ngủ, đi xem con gà trống trên nóc nhà thờ, rồi lang thang lên Palace hái trộm Marguerite trắng — một buổi tối, trong ánh đèn mờ của Thủy Tạ ngồi nhìn mặt nước loang loáng màu cà phê sữa.

Em mơ về Đà Lạt vào thứ hai, thứ ba và tất cả mọi ngày. Dù mưa bão, rét mướt, dù Đà Lạt không đẹp như xứ tuyết, không vĩ đại như Kim-Môn-Kiêu, không tiếng tăm cao vút trời xanh, em chỉ xin một lần được về thăm xứ xa mặt trời, thành phố của hoa lá tươi màu, của cỏ cây xanh mượt. Chỉ ở thành phố dịu dàng này em mới nghe lòng mình yêm ấm, mới cảm được mùi đất ẩm ướt, mùi cỏ hoa quen thuộc của quê nhà và mùi hương hàng xóm bay đầy không gian.

Chưa thực hiện được ước mong của mình, em sẽ mơ về Đà Lạt mãi mãi. Cầu xin ông « Ba bị » chiến tranh và những hỗn loạn của Sài Gòn đừng bao giờ héo lánh đến thành phố yêu dấu của em — để mỗi đêm em còn được mơ đến một ngày trở về Đà Lạt.

GI GI

những bài thơ

*như một con tàu đi từ năm tháng
ngoài biển khơi
và chứa đầy những mộng mơ
trong đời sống
hay giống một nhà thi sĩ thích
phiêu lữ*

*để tưởng tượng ra nhiều bài
thơ êm đềm
chiếc lá cứ trôi hoài, trôi hoài
trên dòng sông
em không thấy một sự chán nản
nào mà
chỉ thấy nụ cười dịu dàng của
thi sĩ
và em gọi tên nụ cười đó là
những bài thơ mới
không thể đọc lên nhưng người
ta sẽ dễ dàng cảm thấy
vui vẻ trong lòng*

MIÊN MIÊN

con đường yêu mến

*Bé biết,
Trong thành phố ni có mỗi
con đường đẹp nhất
Với hai hàng Đoạt song song
chạy dài
Mỗi một cây ví như ông già
cổ đơn
Đứng riêng biệt — cô quạnh
Mỗi bận bác gió đến viếng
Những nhánh gầy khẳng khiu
vươn vào nhau*

nói với buổi chiều

Em ngồi ở balcon này lâu thật là lâu. Màu nắng vàng nhạt trông dễ yêu quá. Giống như màu áo lụa của mẹ ghê ghê là. Màu vàng của nắng xen lẫn màu lá cây, tạo thành một màu thật « tuyệt cú mèo ». Bây giờ đã năm giờ chiều rồi, mẹ đi phố, ba đi làm còn vú Tắm nấu nướng xong cũng đi đâu mất rồi, chỉ còn có em ngồi một mình ở đây, giàn hoa mặt người hôm nay nó nhiều rồi đấy. Eo ơi ! Nhưng mà cao quá em phải bắc ghế hái mí được. Em sẽ lấy bút mực điểm vào hoa thì sẽ thành mặt người liền hà.

Xứ Huế bây giờ là mùa thu. Mùa thu xứ Huế đặc biệt lắm cơ: có nắng hanh vàng thật đẹp. Bác gió đến chơi với mùa thu đấy, bác đã làm lá vàng rơi, nhưng mà con nhà lá vàng gan lý ghê lắm, cố bay lượn thêm vài vòng rồi mới chịu nằm im xuống đất.

Em nhớ « ngày xưa », hồi còn bé, ba em bảo em có đôi mắt buồn như mùa thu đất Bắc. Em chả biết mùa thu đất Bắc. Hồi em mới sinh ra mẹ bế em vào trong này (lúc di cư) em làm sao biết đến mùa thu ngoài đó nhỉ ?

Bây giờ mùa thu đã trở về, có nắng hanh vàng, có con đường trải đầy những lá và em thấy hình như mùa thu xứ Huế không đẹp bằng mùa thu đất Bắc của ba mẹ em.

BÍCH NGA

chỗ để nhớ nhưng

Sao mà trái tim của em kỳ ghê?... Trông qua thật là khiếp. Eo ôi. Đầy những lỗ. Mỗi lỗ là một chỗ. Chỗ để thương yêu. Chỗ để nhớ nhưng. Chỗ để hối hận. Chỗ để hờn giận. Chỗ... chỗ... Thật nhiều... nhiều lắm. Thật sâu mà cũng thật cạn. Thật quan trọng và ngược lại. Thật dễ ghét và cũng thật dễ thương v.v... Trong tất cả mọi chỗ. Chỉ có mỗi một chỗ sâu nhất, dễ thương, quan trọng và cũng thật đầy cảm tình của em nhất, Đó là chỗ để nhớ nhưng. Khi mà em cảm thấy thiếu vắng ai đó (Bạn, cha, mẹ, anh, chị, em, họ hàng... chứ chẳng phải « người ấy » đâu cơ. Em sợ ghê lắm: Bạn bè cười chết, học hành sao nhĩ, bị đòn... chết luôn) thì em chợt nghe nhớ nhưng. Không thèm nó cũng đến, nhưng mà... em thèm nó mà — chẳng bao giờ em chán nó đâu. Chắc chắn 100% — phần đầu — thật đấy. Đến rồi lại đi. Có đó rồi cũng sẽ mất. Vừa hứa đó rồi cũng đã quên. Vừa cười xong thì chợt khóc. Tất cả đều làm em nhớ nhưng — thật đậm đà — khi ai đó cũng nhớ nhưng em. Và em cho rằng có thương yêu, có hờn giận, có ghét bỏ, có hối hận... thì mới có nhớ nhưng — say sưa — vì thế phải dấu kín không cho ai biết — biết để « người ta » bắt chước, « lạm dụng » nhớ nhưng theo à. Khỏi đi. Chỉ mình em thôi. Mỗi mình em thôi. Mình em thôi đấy...

NGỌC ÁNH

Chào hỏi khách sáo

*Và — Con đường dưới chân
loáng ánh nhựa đen
Vì là bạn của hàng cây
Nên hẳn, con đường nhựa
í mà !*

*Cũng âu sầu và trang nghiêm lạ
Ở đây có bốn mùa đậu trên
hàng cây*

*Với mây màu xanh, màu trắng,
màu xám, màu đen*

*Nhưng mùa nào thì cũng thế
Hàng cây vẫn lạnh lùng*

*Chả khi mở cười với khoảng
trời óng ánh*

Con đường thật đặc biệt !

Vì rứa bé mong ước ;

*Con đường nên dành cho
những người cô độc*

*Hay cho những chú ốc sên
sau cơn mưa di thân trên ấy*

*Con đường thật huyền nhiệm !
Vì rứa bé muốn nói ;*

*Khi anh Quang, bé và lũ bạn
dành đặt tên*

*Thì ai cũng không có quyền cả
Cô giáo bé vẫn bảo :*

*« Mỗi người có một thượng đế »
Bé nghĩ — thì tại rằng trong*

*tâm tưởng mỗi người
không có một cái tên ?*

MÂY TRẮNG

buổi tối mùa đông

*Khi bố bắt đầu đốt lò sưởi lên
em cũng vừa ôm Gi Gi vào lòng
đề Gi Gi khỏi lạnh*

*em khe khẽ hát, bàn tay vuốt nhẹ
trên bộ lông óng mượt của Gi Gi*

*Đôi mắt Gi Gi từ từ khép lại
trong dáng điệu ngoan hiền*

*Mẹ ngồi gọn trong chiếc ghế bành,
đan áo*

*trông mẹ thật hiền hậu, dễ thương
như nàng tiên có đôi cánh thiên*

thần

cuối mùa hè

Những ngày hè đã sắp tàn, mùa hè đã chuẩn bị hành trang để nhường cho mùa thu bước đến, mang theo sương thu và gió thu lạnh đến với mọi người...

Chỉ còn một tháng nữa là em đã bắt đầu một niên học mới, giã từ những ngày hè vui vẻ bước đến sân trường. Em sẽ gặp lại thầy cô, bạn bè, và em sẽ quen được vài cô bạn mới.

Những cây phượng chắc hẳn vẫn còn đây những hoa học trò đỏ thắm như màu máu. Những chú ve sầu chắc cũng vẫn còn ca hát thật nhiều đề rồi sẽ ngừng hát mà nhường bước cho lá thu rụng gây cảm hứng cho các thi sĩ...

Em bước đi giữa hai hàng cây sao to lớn che rợp mát cả con đường vắng. Những cây sao to lớn là nhà của những chú ve sầu, em chẳng bao giờ gặp được các « nhạc sĩ mùa hè » đó cả. Chúng ẩn nấp ở trên những cành cao to nhất của cây sao, em muốn nhìn thấy những nhạc sĩ ghê lắm nhưng em vẫn không nhìn thấy được bao giờ. Em nghĩ thầm các nhạc sĩ chơi trò « ú tím » tài ghê !

Em nắm chặt hai tay lại vừa đi vừa tìm trên các tàng cây sao bóng dáng của mấy chú nhạc sĩ tài ba nhưng em vẫn hoài công, chẳng bao

giờ em nhìn thấy được. Em chỉ nhìn thấy sự hiện diện của các chú nhờ những bài nhạc mà các chú hòa tấu lên khi em đi ngang con đường đầy những cây sao này...

Những bản nhạc mà các chú hòa tấu thật là hay, làm cho em nghe êm tai lạ. Đã bảo là « những nhạc sĩ tài ba » mà sao lại chẳng hay được ?

Em lại im lặng, lắng tai nghe các chú trình diễn đề rồi không bao giờ được nghe các chú trình diễn, lại phải đợi đến mùa hè năm sau mới nghe lại những bài hát hay của các chú nhạc sĩ này...

Em chẳng biết mùa hè năm nay đi qua các chú nhạc sĩ có còn đến gõ cửa nhà bác kiến để vay tạm thực phẩm cho suốt mùa lạnh không ? Đề rồi bị bác kiến từ chối, không cho như trong câu chuyện « con ve và cái kiến » mà em đã được nghe kể cách đây thật lâu, lâu lắm rồi. Nhưng em nghĩ rằng chắc không có việc đó xảy ra vì các chú đã có « kinh nghiệm » rồi mà. Các chú chẳng còn mãi lo chơi lo hát nữa đâu. Có phải thế không các « chú nhạc sĩ tài ba » ???

TRẦN HUỆ

thường hiện đến trong giấc ngủ
của em
Mẹ không có cánh, nhưng mẹ có
đôi bàn tay tuyệt đẹp
Bố ngồi đối diện mẹ, xem báo
thỉnh thoảng
bố nhìn mẹ bằng tia mắt nồng
nàn âu yếm
mà em biết rằng
bố chỉ dành riêng cho mẹ thôi
ngoài vờn
bác gió
đang thì thầm kể chuyện cho các
nàng hoa nghe

cuộc đời của mình
từ khi bắt đầu làm bạn với bác
Mùa Đông
bác nhân từ
không muốn mang những cơn gió
mạnh, vù vù... đến
đề các búp bê khỏi sợ hãi,
rúc đầu vào nách mẹ
và
các nàng hoa khỏi run rẩy
làm rơi những giọt sương trong
suốt
tiếng bác trỗi lên vì vu, êm dịu
giống như

mỗi buổi tối
mẹ thường ngồi trước cây đàn
piano
và
mười ngón tay lướt nhẹ, trên phím
tấu lên bản « Tristesse »
thật êm đềm
đề tặng
cho bố
cho em
cho Gi Gi
trước khi đi ngủ.

BIÊN MẶN

AN GIANG

NGỌC THANH

Em về đây kết bạn làm quen với An Giang đã gần một năm. Mười hai tháng em với An Giang như bóng với hình mà chưa lần nào em giới thiệu cô bạn mới của em cho bất cứ một người bạn nào cả, chẳng biết An Giang có giận em không? Chẳng phải vì em chẳng thương An Giang mà tại vì em ích kỷ lắm cơ, em chỉ muốn mỗi mình em quen với An Giang thôi, một mình em với An Giang làm bạn thôi...

Cô bạn em xinh lắm cơ, có cái tên thật dịu hiền dễ thương: An Giang, em chẳng biết An Giang họ gì, Nguyễn, Trần, Huỳnh hay gì gì, đôi lúc em thương An Giang quá em muốn An Giang cùng họ hàng với em — Đặng thị An Giang nghe cũng hay các bạn nhỉ? thế là em đặt cho cô bạn em một cái họ, họ Đặng, em xem chừng An Giang cũng bằng lòng lắm, mỗi lần em mở miệng gọi Đặng thị An Giang là cô bạn em lại nhướn miệng cười, mỗi đồ hồng như những quả... quả gì nơi vườn của An Giang có nhỉ, vì vườn nhà của An Giang có nhiều hoa quả lắm các bạn ạ! Thôi thì em xin phép các bạn cho em nói rằng; đôi môi của An Giang đỏ hồng như những cọng «hoa hồng súng» đi. Tại em vùng về nên em mới vì von dị kỹ như thế chứ An Giang còn đẹp hơn thế nhiều — Em thương An Giang nhiều nhất là vì mái tóc của An Giang, nếu các bạn nhìn thấy mái tóc của An Giang, em tin chắc rằng các bạn sẽ bằng lòng ngay, mái tóc thật tươi mát, óng ả nằm buông thõng trên tấm lưng thon, ba mẹ của An Giang thấy mái tóc của An Giang tuyệt đẹp như thế nên đặt cho An Giang cái tên là LONG XUYỀN, có nghĩa là con rồng xuyên qua, em chỉ nghe An Giang giải thích như thế... nhưng em thì em chỉ thích cái tên An Giang dịu hiền kia thôi.

Nếu các bạn quen với An Giang các bạn sẽ thương An Giang lắm. Thật đấy vì An Giang hiền lắm các bạn ạ, An Giang vẫn thường dắt em đi chơi, mỗi chiều tan học An Giang dẫn em trên những chiếc cầu thật đẹp, nào Hoàng Diệu, nào Duy Tân, An Giang đặt tên cho những chiếc cầu nhà mình tên nghe hay hay chứ phải không các bạn? Ba Mẹ của An Giang thương cô bé ấy lắm, nên đã lập cho An Giang một công viên tuyệt đẹp với những lối đi trải đầy sỏi trắng, với khóm hoa tươi thắm và An Giang cô bé lãng mạn ghê, vì cô bé thường thủ thỉ với

em là: «em thích đọc chuyện Đoàn Trường Tân Thanh của Nguyễn Du lắm» nên An Giang đã đặt cho công viên của mình là Công viên Nguyễn Du dành để tiếp đón những bạn bè của An Giang.

Và còn điều này em thích thú nhất là An Giang có thật nhiều ruộng, những thửa ruộng cấy đầy lúa, những bông lúa vàng rung rinh trong gió, các bạn thử tưởng tượng xem, ruộng của cô bạn em có đẹp không? Chắc hẳn là phải đẹp rồi các bạn nhỉ?

À! suýt nữa là em quên rồi, các bạn biết không mái tóc của An Giang đó, thơm lắm các bạn ạ, chẳng biết An Giang «xức» nước hoa gì, nhưng em chắc chắn rằng An Giang không dùng những loại nước hoa đắt tiền mà các bạn vẫn thấy chưng bày trong các tủ kính đâu. Em hỏi An Giang dùng loại nước hoa gì thì An Giang bảo là:

— An Giang dùng tất cả những hoa quả, những lúa mạ nơi quê Mẹ của An Giang để nấu thành nước hoa.

Thì ra vậy, nên mái tóc của An Giang có mùi thơm thoang thoang của lúa chín trong mùa gặt.

Đấy cô bạn của em đó, dễ thương chứ các bạn, thế các bạn có mến An Giang của em chưa?

●●●

QUÊ XƯA

TRẦN HỮU NGHIÊM

Bây giờ là mùa thu, mùa thu có hoa cúc, có trăng thu thật đẹp. Mỗi đêm, vào ngày trăng tròn em thường ra ngắm ánh trăng. Trăng tròn vành vạnh rót ánh vàng trên mảnh vườn. Em muốn nói đến một cái gì êm dịu, nhẹ nhàng lan rộng và mát dịu như quê em.

Tuy đó không phải là nơi cha đã chôn nhau em cạnh cụm rau răm, nhưng em mến yêu quê này nhiều. Phước Hòa là tên nó, một làng nhỏ thuộc tỉnh Bình Dương. Con đường liên tỉnh bụi mù mịt và về mùa mưa lại là một vũng lầy lội nhất. Con đường dẫn vào

(xem tiếp trang 34)

NHỚ QUÊ HƯƠNG

Đối với cuộc đời học sinh như em khổ ghê chị ơi! Ở dưới quê lên tỉnh học. Nhà nghèo. Thiếu phương tiện. Nhưng em lại quá nhớ quê hương. Và không biết làm sao mà trở về quê hương. Hơn nữa bây giờ quê hương của em đang bị chiến tranh tàn phá. Vậy em nhờ chị giúp em cách nào để bớt nhớ quê hương.

PHAN THỊ BÀ (Quảng Tin)

Không có cách nào làm bớt tình hoài hương của em cả. Khi một người bớt được nỗi nhớ quê hương, có thể, sẽ quên luôn quê hương. Khi một dân tộc hết nhớ quê hương, dân tộc ấy mất hẳn quê hương. Nhớ quê hương để thương quê hương. Tình thương đó nên nuôi nấng, em nhé!

SÁCH BÁO KHOA HỌC

Xin chị cho em biết tên vài loại sách, tạp chí... có tính cách phổ biến khoa học. Xin nhớ là của Việt Nam vì em chưa đủ khả năng để đọc sách ngoại quốc và là thứ đang được phát hành hoặc dễ kiếm. Nếu có thể chị xếp cho em theo thứ tự: cao siêu, phổ thông...

NGUYỄN VĂN KÉM (Gia Định)

Mấy năm trước có vài tạp chí khoa học rất hữu ích cho học sinh ham học, tra tìm hiểu khoa học. Nhưng không có người đọc nên báo đã chết. Và, bây giờ, chỉ có báo ma cà rồng, Tề Thiên đại thánh đụng độ Batman... chứ chẳng còn tờ báo khoa học nào dành cho học

sinh. Vậy muốn đọc sách báo khoa học, em chịu khó tra dồi Pháp văn đi, em nhé!

THÍCH ÂM NHẠC

Em rất thích về thơ, nhạc nhưng vì em học trường tư nên không học về nhạc, thành ra thích mà chả biết gì cả. Em muốn mua những sách nói về nhạc lý để xem nhưng không biết sách gì, (nhạc gì), tựa gì. Vậy chị có biết mách dùm em chị nhé!

NGUYỄN THỊ THÀNH (Mỹ Tho)

Có dịp lên Sài Gòn, em hãy tới nhà sách Khai Trí ở đại lộ Lê Lợi, kiểm giá sách bày riêng các sách viết về âm nhạc mà chọn lựa. Chẳng hạn, em có thể chọn cuốn «*Đề sáng tác một bản nhạc phổ thông*» của Hoàng Thi Thơ. Đây là cuốn sách soạn thảo khá công phu.

THỦ CÁN ĐẢM COI

Em năm nay đã 13 tuổi rồi cơ, lớn rồi phải không chị, mà sao em vẫn nhất ghê là nhất vậy đó chị Ngọc à! Đến nỗi, bạn em nó bắt con thần lẩn, bỏ rầy hay dân, ong mà nhất, em vẫn la bai bai và không dám mở mắt nhìn chị Ngọc ơi! Nhiều lúc em cố làm gan, không sợ, nhưng không được chị ạ! Mà mấy đứa học cùng lớp em nó biết em sợ nên cứ nhất em hoài. Vậy bây giờ chị có cách gì để cho em khỏi sợ đi chị Ngọc, và em phải nói sao để chúng bạn em khỏi chọc em hoài hả chị? Chị nhớ giải đáp dùm em gấp nha.

NGUYỆT NGA (Nha Trang)

Ong thì phải sợ rồi. Vì nó đốt đau lắm. Dám phát sốt à. Còn dân,

thần lẩn, bỏ rầy hay chuột mà em sợ vì em thấy nó gớm ghê, bần thỉu. Bọn này không có gì đáng sợ. Chỉ có chúng nó sợ em thôi. Em thử bắt con dân đi. Cam đoan nó không... cắn em đâu. Can đảm một lần coi. Hề dám bắt con dân sẽ khinh thường con thần lẩn. Rồi bắt chú chuột nhất bỏ vào hộp đem đến trường khoe «*mấy đứa cùng học lớp em*». «*Chúng nó*» sẽ phục em và hết dám nhất em.

HỌC CHO MÌNH

Số là năm ngoài em học đệ lục, thú thật với chị năm ấy em đốt toán lắm cơ nhưng em chăm chỉ lắm nên không đến dỗi nào. Năm nay em nhờ có đi học thêm Toán Lý Hóa nên em khá và hiện giờ em vẫn đi, thế mà chị ơi, tội nghiệp em lắm cơ, trong lớp em làm bài được và được cô cho điểm cao lắm, các bạn em (bạn gái một số ít) thấy thế thì tức nên nói xéo, nói móc là em cóp pi của người bên cạnh. Thưa chị người ngồi bên cạnh em học rất giỏi nhưng em không có thói xấu đó, tuy ức lòng em vẫn không nói chỉ có đôi giọng lè thôi. Thưa chị xin chị cho em biết em có nên nói thẳng cho các chị ấy một bài học không?

MỘT HỌC SINH (Phước Tuy)

Em học cho em chứ có học cho mấy người bạn có tính ưa nói xéo đâu. Phải thế không nào. Vậy kệ họ, họ muốn nói gì mặc họ. Em chả hơi đâu mà để ý. Nhưng nếu em không muốn khóc tủi thân nữa thì hãy xin với thầy giám thị đổi chỗ ngồi để khỏi ngồi cạnh «*người bạn rất giỏi*». Rồi em vẫn được điểm cao. Và đó là cách «*cho các chị ấy một bài học*».

Hãy viết về cho Ngọc ở mục Ngọc Mến những thắc mắc của bạn Ngọc. Mỗi tuần Ngọc sẽ trả lời bạn

ngày xưa còn bé

ĐI TRÊN NHỮNG BỜ ĐÊ

nguyên thiếu nhân

Câu chuyện kéo nhau cả đám ở ngã ba đường đánh thẳng đầu tóc bõm sòm đã ăn cắp con gà mái để ở nhà tôi rồi cũng qua đi.

Con Thảo vẫn mỗi ngày đến nhà rủ tôi đi học. Hàng rào tóc tiên xanh mượt ngày trước bây giờ đã khô, đã héo. Đã không còn những bông hoa nho nhỏ màu đỏ mà con Thảo vẫn thường hái bỏ trong cặp mang theo vào lớp học.

Nội và chú Ba vẫn mỗi ngày từ gà gáy hiệp nhứt đã vác cây, dắt trâu ra đồng tối mịt mới trở về nhà. Ba vẫn là một hình ảnh xa vời mà tôi chẳng bao giờ một lần biết đến. Má vẫn chiều chiều tựa cửa đôi mắt trông về một phương trời xa thăm nơi đó có hình ảnh một người đi vào một chòm thu của những ngày đầu khói lửa. Chiến tranh nào cũng buồn. Và chẳng chóng thì chầy cũng phải có ngày chấm dứt. Có điều những nỗi khổ đau chất ngất do chiến tranh gây ra sẽ là nỗi ám ảnh mà người ta sẽ không thể nào quên được.

Rất nhiều năm về sau này cái hình ảnh Nội đưa tay che giọt nước mắt lăn dài trên đôi gò má nhăn nheo thốt lên câu nói tuyệt vọng: « như vậy là sự nghiệp tiêu tan hết cả rồi », hình ảnh Má kéo chiếc khăn sọc rằn lau ngang giòng nước mắt, khóc lóc, kể lể những điều oán than, hình ảnh chú Ba cao lêu khêu như cây tre miếu đánh chiếc xe bò cà rịch cà tang đưa gia đình tôi về Xóm Giữa vẫn hiện ra rõ ràng trước mắt tôi như là vừa mới xảy ra.

Sáng thứ năm nghỉ học. Nội cho tôi theo Nội ra ruộng để xem người ta cấy lúa. Buổi tối : c c c

khi đi ngủ tôi đã theo căn dặn Má nhiều lần về việc kêu tôi dậy sớm. Tôi nôn nao chờ đợi sáng. Con gà nhận ở trong chuồng vừa đập cánh gáy te te là tôi đã lật đật thức dậy. Má đang ở nhà sau lui cui nấu sôi nếp, chè siêu nước. Nồi sôi thực lớn vỡ ra cả một thùng dầy. Tôi hỏi Má, nấu sôi nếp chi nhiều dữ vậy. Má nói, nấu cho những người công cấy ăn trưa, nấu vậy có khi không đủ nữa là đằng khác. Má đang rang đậu phộng trên một cái chảo gang. Mồ hôi chảy dài xuống hai bên má, gò má của Má đỏ hồng lên dưới ánh lửa rơm. Má cạy cho tôi một mẩu sôi cháy rắc đậu phộng thơm phưng phức. Nội vẫn thường nựng cảm tôi nói: con mà ăn cơm cháy hoài thì không được về Tàu đó đa. Tôi cũng sợ « không được về Tàu » nhưng vẫn thích ăn cơm cháy — những miếng cơm cháy nhai trong miệng nghe bùi bùi, ngọt ngọt, những miếng cơm cháy nhai nhin nhin vì sợ hết. Nội vẫn thường nói: « cơm gạo mới nấu với nồi đất mới và nấu bằng lửa rơm thì phải biết ». Rất nhiều năm về sau tôi không được ăn cơm gạo mới nấu với nồi đất mới. Đã chẳng phải là chiến tranh dấy lên từ đó đó sao?

Những hồi tù và rúc lên từng hồi.

Những người công cấy lục tục kéo nhau chất vào gióng những bó mạ xanh mượt mà Nội, chú Ba và Má đã bó từ chiều hôm trước. Mỗi người gánh trên vai từng gánh đi ra ruộng, vừa đi vừa nói cười vui vẻ.

Tôi đầu đội nón lá, tay cầm gói giấy đựng giấy quyển và thuốc lá Tân Huệ của Nội đi theo Nội trên những bờ đê ướt đẫm sương

sớm, làm mát lạnh cả chân. Nội, đầu vấn khăn, quần xoắn ống chân cao, chân thấp, môi bập bập điều thuốc lá sâu kèn Tân Huệ vừa đi vừa nói chuyện với chú Ba. Tôi mấy lần trượt chân lún bùn không rút chân lên được, chú Ba phải nắm tay kéo lên và chú vừa kéo vừa chắc lưỡi: « thẳng này dở quá. » Tôi cố đi thật cẩn thận để khỏi trượt chân, để chú Ba khỏi phải vừa kéo tôi lên vừa chê tôi dở nhưng tôi càng cố đi cẩn thận lại càng bị trượt chân nhiều hơn nữa.

Trời đã sáng rõ mặt người. Những người công cấy đang thoăn thoắt cấy những luống mạ thẳng tắp trên những thửa ruộng sẫm sấp nước. Họ vừa làm vừa nói chuyện thực là vui. Có người lại cao hứng cất giọng hò ví von thực vui tai. Cứ một bên xương rời một bên đáp, rồi cứ như vậy mà họ làm việc không biết mệt. Tôi khệ nệ ôm tiếp chú Ba những bó mạ để chú ném ra cho những người công cấy. Chú Ba ném mạ thật hay. Những bó mạ của chú ném cầm xuống bùn vừa tay người công cấy, người này chỉ việc đưa tay lấy bó mạ, tháo bỏ dây lat, nắm từng nắm trong bàn tay tiếp tục thoăn thoắt cấy.

Chẳng mấy chốc những thửa ruộng loang loáng nước bùn bây giờ đã choán đầy những thân mạ xanh rờn.

Một người đàn bà trạc tuổi Má đang cấy gần chỗ tôi và chú Ba đứng ngừng cấy, nhìn tôi một hồi rồi hỏi chú Ba:

— Con anh hai đó hả chú ba?

(xem tiếp trang 26)

một loài chim bé nhỏ

ĐINH TIẾN LUYỆN

năm

Sao mà tôi trịnh trọng thế không biết nữa. Tôi rợn rã từ đầu tuần cơ. Ngày nào tôi cũng cứ phải phân vân và tính toán mãi. Nhiều khi ý nghĩ làm tôi nóng bừng tai, ngượng nghịu và bẽ bả tay một mình. Tôi sửa soạn một món quà để mừng sinh nhật của Anh Chi đó. Thoạt tiên tôi không biết làm thế nào để đào ra một món tiền nhỏ, điều đó quan trọng — Chả nhẽ tôi lại phải nói dối xin mẹ hay xin chị Hà tiền mua sách. Một dịp may quá, mẹ băng lòng cho tôi may một bộ quần áo mới. Tôi nghĩ ngay tới việc dùng số tiền ấy để mua quà cho Chi. Quả quyết làm vấn đề đó tôi đã thấy tôi... hơi liều. Cái liều có một chút thích thú như người mạo hiểm, nhưng cũng có một chút áy náy lo sợ như kẻ dối trá. Tôi gọi đó là những cái mới vừa tới trong tuổi tôi. Nó làm tôi râm râm như có kiến bò trong các mạch máu. Nó làm tôi xao động và đôi

khi đề lơ đãng trong các bài làm, bài học. Có lẽ tôi thấy tôi... lớn chậm hơn bạn bè, bởi tôi thấy mình đứng riêng ở một góc sân trường học, đứng riêng một chỗ mà tôi không biết định ở chỗ nào. Nhưng tôi biết tôi đứng riêng. Ở những nơi nào đó thì bạn tôi ồn ào, mạnh dạn và thường xông xáo như người đã lớn. Đó là tuổi trẻ. Tôi đã lớn chậm trong tuổi trẻ đó. Mà tôi còn phải lo kính trọng và gìn giữ những gì còn lại, sắp mất. Tôi là đứa trẻ nhút nhát. Tôi là cậu học trò hay đổ mặt. Có lần chị Hà làm tôi ngượng chín người. Một buổi chiều tôi ở nhà Chi về muộn, chị Hà và người bạn, có cả Quỳnh, cô học trò đệ tam có mái tóc dài. Chị Hà hỏi tôi sao về muộn thế. Tôi đáp là tôi có công chuyện bạn. Chị bảo chị biết cái bạn của Huy rồi. Và chị nhìn các bạn, họ cười với nhau. Quỳnh chêm vào một câu

— Chắc lại bạn làm thầy giáo chứ gì.

Tôi cảm đầu chạy thật nhanh lên

gác, chẳng thém nói gì. Từ lần đó tôi thấy khó chịu mỗi khi gặp Quỳnh. Tôi không hề kể cho Chi nghe chuyện đó. Trong mảnh vườn nhiều cỏ hoa của nhà Anh Chi, tôi không muốn có một viên đá sỏi nghĩ ngợi nào.

Tôi thấy tôi trịnh trọng thật, khi đứng trước cổng nhà Chi. Người làm vườn mở cổng cho tôi, cái nhìn của ông cứ làm tôi giật mình và phải nghĩ tới gói quà trên tay mà lúng túng làm sao ấy. Mẹ Chi đi ra tới gần gốc cây ngọc lan để đón tôi. Bà ghé sát tai tôi :

— Hôm nay em diện đấy nhé.

Tôi cảm thấy máu kéo đầy lên mặt rần rần nóng. Đầu nào, có khác với mọi lần là có lẽ mái tóc tôi được chải cẩn thận hơn. Chi chạy ra chậm một bước sau mẹ, cô bé reo lên :

— Chi chờ anh Huy nãy giờ.

— Chào người có thêm một tuổi mới ạ.

Tôi thấy hình như hôm nay Chi

cũng diện nữa. Một tuổi ở trong mắt ngọt, một tuổi ở trên mái tóc hiền của Chi. Chi xinh, Chi ngoan ngoan. Và Chi cứ cười để khoe khoe răng khènh làm tôi cuống quýt.

— Đề mẹ vào phụ bếp với chị Hai chút nha.

Chi kéo tôi ngồi xuống những bậc thêm cửa. Bây giờ là chuyện gói quà trên tay tôi. Hai tay Chi để trong lòng, mắt nhắm lại và miệng cô bé cố làm như nghiêm trang, nhưng đó là một nụ cười!

— Chi không nhìn thấy gì hết đâu nhé.

Tôi khẽ đặt gói quà vào lòng cô bé:

— Anh cũng chẳng biết nữa. Tự dưng hỏi nãy anh gặp một người, họ bảo nhờ anh chuyển hộ tới ai mà hôm nay có Sinh nhật.

— Anh gặp một người hử?

— Ừ.

— Hôm nay họ điện lắm phải không anh?

— ...Hơi hơi thôi.

— Thế anh đã gặp người có Sinh nhật chưa?

— Rồi. Hôm nay họ cũng điện lắm.

— Ừ.

— Thật mà. Anh có quen với người đó.

— Quen thôi à?

— Thân nữa.

— Thế anh có biết họ gửi cái gì đó không?

— Ồ, sao mà biết được.

— Họ có nhắn gì không anh?

— Có. Họ nhắn rằng: Gửi Anh Chi Công Chúa, mừng Sinh Nhật Thứ Mười Ba.

Chi mở bừng mắt và ôm lấy gói quà trong lòng. Mắt con chim bồ câu thức dậy thích chớp liền liền để cho trong mắt, để làm mắt đẹp, để thấy trời thật xanh. Tôi thấy hình như có một giọt nước nào đọng trong đôi mắt bồ câu đó. Chi ngả nhẹ mái tóc trên vai tôi.

— Chi mở ra đi.

Tôi giúp Chi gỡ lớp giấy bọc ngoài. Thật sự tôi hồi hộp ghê lắm, dù tôi đã biết trong lớp giấy ấy có gì. Tôi ngăn tay Chi:

— Chi thử đoán xem đã nào.

— Cho Chi hỏi vài câu cơ.

— Sản sàng.

— Có ăn được không anh?

— Chỉ nghĩ có thể. Xấu chưa!

— Ừ. Nếu ăn được Chi cũng chia đều cho anh chứ bộ.

— Đồng ý. Chi hỏi tiếp đi.

— Hình gì hử anh?

— Không định được.

— Màu?

— Nhiều màu lắm.

— Bày bàn hay mang ở người?

— Bày bàn cũng được mà cầm ở tay cũng được.

— Nãy giờ như anh Huy chưa trả lời Chi câu nào cả. Anh Huy phải trả lời rõ hơn cơ.

— Tiếp tục.

— Vật đó Chi có chưa?

— Có, nhiều nữa.

Chi ngẫm nghĩ một lát, cô bé nhìn gói giấy để cố hình dung ra được vật gì trong đó. Tôi mong cho Chi đoán được.

— Chi đoán được, anh phải mất cho Chi cái gì cơ.

— Anh Huy mất vật đó.

Chi cúi tay tôi:

— Nếu thế thì Chi chẳng đoán được,

đề anh Huy ôm về cho anh Huy, thích nhé.

— Anh cho Chi hỏi ba câu nữa.

— Nhiều cuốn sách.

— Sai.

— Chịu.

Con mèo trắng của Chi từ trong nhà chạy ra, đến cọ cọ cái đầu vào chân Chi. Chi đặt gói quà lại lòng tôi và bế nó lên. Những cái hay dở đang nói chuyện với nhau đó, và đề tôi ngồi yên. Chùm mây trắng chiều nay bay ngang qua ngôi nhà này ơ, có giúp gì được cho tôi không nhỉ.

Chùm mây bông chẳng biết gì, nó bảo nhau trôi đi xa mất.

— Chi nè,

Chi nhìn tôi, dễ thương lắm cơ. Không phải là đôi mắt giận hờn đâu. Tôi bảo:

Chi nhắm mắt lại đi.

Cô bé ngoan ngoan nhắm mắt lại. Tôi đặt chiếc hộp vào lòng Người-Có-Sinh-Nhật và khẽ mở ra.

— Nhá...

Không, tôi không muốn Chi mở mắt ra. Đôi hàng mi cô bé khép lại ngoan như một Nàng Tiên, Nàng Tiên hay mơ mộng nên đôi mắt cứ như đang ngủ. Ngủ hoài để những hàng liễu rũ xuống mặt nước hồ, êm đềm, miên man. Tôi không là Thi Nhân để phá then vàng bước vào Vườn Hoa ấy.

— Nhá...

Chi mở mắt ra và khẽ reo lên. Giọt nước trong mắt Chi đầy hơn. Chi ôm chặt lấy con Búp Bê trong lòng, má áp lấy những lọn tóc vàng của nó. Cô bé nghiêng đầu nhìn tôi. Tôi rộn rã như những cây dây cành, kin những bước chân chim nhảy nhót. Làm sao tôi ước được cho những cành cây chĩa những trái ngọt, để nuôi chim, để chim không muốn bay xa. Để chim xây tổ và về ngủ yên trên ngọn cây cao đó.

— Anh thấy mái tóc vàng của nó đẹp ghê anh nhỉ. Hồi nãy ôm chiếc hộp, Chi đã đoán như thế rồi.

— Sao Chi nói sai.

— Chi... giả bộ đó chứ.

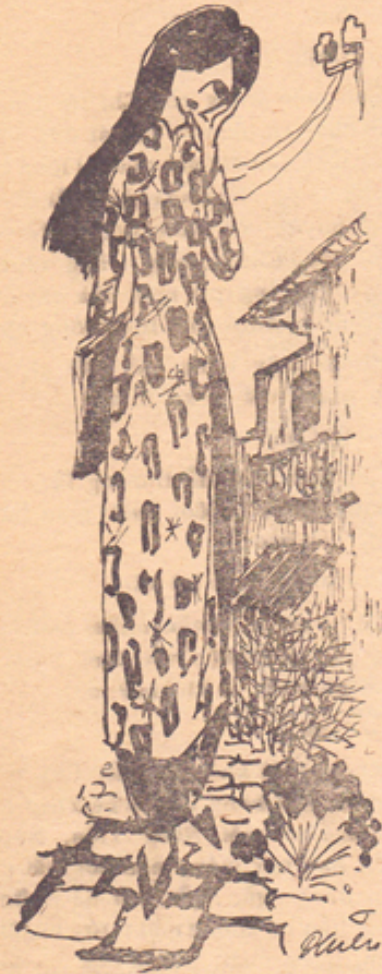
Chi cười úp cả mặt vào mái tóc con Búp Bê.

— Anh Huy biết Chi có những Sissi, GiGi, TiTi... Cả một gia đình rồi nè. Có thêm một đứa em út nữa, có sợ các chị nó bắt nạt không?

Chi chu môi :

— Làm sao mà bắt nạt nổi. Nó có anh Huy bênh nè. Trừ khi...

— Trừ khi làm sao ?

— Trừ khi chị Chi của chúng bắt nạt nổi anh Huy.

— «Ghê vậy đó». Chi có bao giờ bắt nạt nổi tôi không nhỉ ?

Bữa tiệc Sinh Nhật của Chi đơn giản. Đầm ấm trong màu hồng của Mười Ba ngọn nến tuổi Chi, cũng chỉ có tôi, Chi và mẹ. Thêm một nhân vật mới : con Búp Bê tóc vàng, mà Chi cứ ôm mãi trên tay. Tôi thấy con mèo trắng bị bỏ quên, nó nằm buồn dưới chân Chi. Mẹ Chi cuốn tóc cao lên tận gáy, tôi thấy bà còn thật trẻ, trẻ như người còn nhiều mơ mộng. Làm như bà quên được trái sầu muộn đã chín rằm trong lòng. Bà kể cho tôi nghe tuổi con gái của bà. Tôi chắc hẳn tuổi ấy bà đẹp lắm, quý phái lắm. Nhưng chỉ còn lại những kỷ niệm đọng trong vũng mắt buồn của bà. Bà nói :

— Em Chi phải được may mắn hơn tôi. Hồi bằng Chi tôi mới học lớp ba, mực tím còn nhây đầy tay.

Tôi thích mặc áo trắng lắm, nhưng tại tay tôi vụng về quá, để mẹ mắng vậy, chẳng bao giờ giữ cho vạt áo khỏi nhây mực. Nên tôi cứ phải mặc áo nâu. Lớn lên tôi yêu thích màu nâu. Bây giờ tôi mới biết màu nâu là màu kém may mắn nhất. Giá nhà tôi đừng bảo thế, màu nâu cũng là màu lãng mạn. Nhưng người thích đi xa còn lãng mạn hơn...

Mẹ Chi vừa nói, tay bà vừa bê những vụn bánh mì đầy đĩa. Khi bà nhận ra điều đó, bà giật mình nhìn Chi. Chi làm như chẳng nghe gì, cô ta vẫn ngồi chằm bánh mì ăn giống một con mèo. Mẹ Chi bắt sang chuyện khác, bà đếm tuổi Chi. Bà tính, lên Đại Học bà sẽ gửi Chi đi học xa. Chi bỏ dở mẩu bánh và phản đối liền :

— Con không đi đâu xa đâu, trừ khi có mẹ.

— Mẹ cũng nghĩ thế. Nhưng mọi chuyện đều khác chứ.

— Con không thích mọi chuyện.

— Con cứ nói vậy. Hôm nào mẹ dẫn con đi theo với bác Chương. Vào thăm Hội Dục Anh rồi con biết, những đứa trẻ côi cút mới đáng thương là chừng nào. Từ nay chủ nhật mẹ sẽ không đi thăm ai nữa. Mẹ đã nhận làm mẹ đỡ đầu cho một đứa bé ở trong ấy.

— Thế mà mẹ chẳng kể với con.

— Mẹ định đề hôm nay mới cho con hay đó.

— Chủ nhật tới mẹ dẫn con đi với nhé.

Tôi nhìn Chi. Chi nhìn tôi :

— Cả anh Huy nữa.

— Chưa chắc được, nhớ anh bạn Cái gì Chi cũng rủ anh đi hết vậy đó.

Mẹ Chi nhìn sang tôi, bà bảo, em Huy cũng nên có lần thăm những nơi như vậy. Ở đó, biết thế mới hiểu tình yêu thương là quý giá tuyệt vời.

Tôi coi như câu chuyện đó không quan trọng lắm. Bữa ăn bên Chi, còn có bao nhiêu chuyện nữa cơ. Tôi và Chi chia phần ăn với nhau vui vẻ. Mẹ Chi hỏi :

— Em Huy có thấy hôm nay em Chi lớn hơn được tí nào không ?

— Có chứ ạ, vì lên chức chị cả. Người ta có thêm em nữa đó, bác thấy không.

— Có thể thôi à ?

Mẹ Chi nhìn tôi tủm tỉm cười :

— Em không thấy gì nữa sao. Sáng nay mới thức dậy chẳng biết soi gương thế nào mà người ta cứ nâng nặc đòi mẹ dẫn đi cắt tóc. Chao ơi, người ta biết chải đầu và gỡ tóc một mình rồi đó.

Bây giờ tôi mới để ý đến mái tóc ngắn của Chi. Mái tóc làm mặt cô bé tròn và xinh như một con búp bê, hiền nhưng tinh anh. Chi chẳng nhìn tôi, cô bé yên lặng gắp những thức ăn bỏ đầy trong chén. Bên Mười Ba ngọn nến hồng vừa được thắp lên trong ngày hôm nay, thấp sáng tuổi mới của Anh Chi, tôi chợt thấy Anh Chi lớn lên, xinh đẹp, lạ lùng, quyến luyến. Tôi thấy như tôi vừa ngậm một viên kẹo. Nhất định là tôi không muốn cắn đôi ngay viên kẹo ngọt ấy, vì giọt rượu ở trong đó sẽ vỡ ra và làm tôi say. Tôi cầu mong, tôi vẫn cầu mong cho viên kẹo ngọt ấy thật lâu tan, khi ấy giọt rượu có vỡ ra,

chắc cũng chỉ làm tôi ran trong môi miệng một phút, một phút ngáy ngất khi tôi cảm thấy tôi vừa lớn lên.

— Em Huy có thấy thế không ?

— Có ạ. Người ta hơi điệu điệu nữa.

(kỳ sau tiếp)

CON THÚY

DUYÊN ANH

Côn xoa tay :

— Giá bọn mình là người lớn nhỉ ?

Long gật gù :

— Ừ, là người lớn, bọn mình đánh bay Nhật lùn rồi. Linh khố xanh bắn mảĩ chả chết thằng lùn nào thì chúa mọi da đỏ sẽ *tho*. Chỉ được cái nước nói phét.

Vũ kê lè :

— Tao thấy dân Hà Nội giết Nhật giữa phố đông người.

Côn hỏi :

— Mà có *phiệu* không ?

Vũ vén mặt :

— Mà chưa được ở Hà Nội thành ra mà không tin tao. Học sinh trường Bưởi dám vây trường Albert Sarraut đánh tụi Tây chảy máu mũi. Hà Nội *chiến* lắm.

Côn bỏ qua chuyện Hà Nội của Vũ. Nó hường tầm mắt nhìn lá cờ mặt trời chói chang dưới nắng lửa. Giọng nó buồn buồn :

— Tại thầy mình chưa về.

Luyến phân vân :

— Ừ, sao thầy mình chưa về nhỉ ? Thầy mình mà về, cờ Nhật lùn bị hạ *tút xuyệt*.

Long lo ngại :

— Nhỡ mình không thắng Nhật lùn, nó trả thù thì chết hết.

Bốn đứa trẻ nhìn nhau. Chúng cố nhớ hình ảnh những thằng móc túi bị lính Nhật rút kiếm chém

đứt bàn tay; những người nghèo, xóm nhà thẳng Vọng, ăn trộm thóc của ngựa Nhật bị treo chân lên cành cây, đầu dốc xuống, chết dẫy dựa, đau đớn. Nhật ác hơn Tây. Nhật giết mẹ con thẳng Vọng. Nhật bắt thầy Đàn rời bỏ ngôi trường thị xã. Chẳng biết thầy Đàn có mặt trong một đoàn người áo nâu nào không. Nhưng thẳng Vọng thì chết rồi. Nó chết dầm dúi, chết không được nhìn xác mẹ nó.

— Cách mạng thành công muôn *lăm* !

Người mặc quần đùi đeo khẩu *mút cơ tông* đã tháo súng khỏi vai. Ông ta hô hoán rồi chĩa súng lên trời bóp cò. Súng giật mạnh khiến ông ta ngã bở chững. Ông ta đứng ngay dậy, hất đầu :

— Tiến *nên* !

Đoàn người tay cầm liềm, cầm dao, cầm gậy chạy theo người chỉ huy rặng đen đội khăn xếp. Họ hô vang khẩu hiệu *đả đảo* và múa gậy, múa dao y hệt mọi da đỏ từ các khe núi ào ra tấn công đoàn xe của cao bồi. Những chiếc bụi nhùi ngược gió, cháy bốc khói trông vui mắt đáo đẽ. Bọn thẳng Vũ ngạc nhiên thấy đoàn dân quê chạy tiến vào phía trại Nhật. Đã có lệnh đâu ? Chúng nó vội vàng chạy theo.

Lúc ấy, mặt trời đã cao bằng đỉnh đầu. Những đoàn người áo nâu vây chờ khắp lối dẫn tới cầu lạc bộ đã đến trước đoàn người ở ngã Vũ Tiên. Lính Nhật chĩa những họng súng máy đen ngòm ra ngoài. Chung quanh sân vận động, lính Nhật giàn hàng,

lầm lăm nhả đạn. Hai công nhỏ dẫn vào sân vận động, lính Nhật xếp đầy bao tải cát. Trên thềm cầu lạc bộ, mấy người sĩ quan đeo kiếm oai vệ.

Quân ta chỉ cách quân Nhật một vệ cỏ và bức tường thấp. Hai bên nhìn nhau căm giận. Mà không nổ súng. Quân ta hô khẩu hiệu. Quân Nhật cười. Một người tức quá, gán cò chữ:

— Tiên sư Nhật lùn! Mày dám cười các bố mày à?

Nhật lùn híp mắt cười thềm. Người khác bắt giọng:

— *Này thanh niên ơi, quốc gia đến ngày giải phóng...*

Bài hát vừa trôi dạt đã bị la ó:

— Đứng hát bài đó. Hát bài này. Chú ý, nghe tôi đây: *Đoàn quân Việt Nam đi, chung lòng cứu quốc...* Một, hai, ba...

Người ta cãi nhau ồm tỏi về bài hát. Giữa lúc ồn ào suýt xảy ra đấm đá thì chiếc ô tô dít vịt xuất hiện. Đoàn người vây Nhật dạt sang một bên để xe quan đầu tỉnh đi. Chiếc xe chạy từ từ rồi dừng trước cổng chính. Hai viên sĩ quan Nhật bước xuống, ra tận cổng bắt tay quan đầu tỉnh. Họ vào trong cầu lạc bộ. Nửa tiếng sau, quan đầu tỉnh ra cùng với hai viên sĩ quan Nhật và người thông ngôn.

Quan đầu tỉnh dơ cả hai tay lên cao:

— Hỡi quốc dân, Nhật đã đầu hàng trên khắp chiến trường.

Mọi người nhẩy cõn reo hò. Lính Nhật đứng

nghiêm, đầu hơi cúi và không còn cười híp mắt nữa. Họ có vẻ buồn thảm.

— Nước nhà độc lập từ hôm nay. Người Nhật không dám sát hại dân ta nhưng dân ta không được sát hại lính Nhật. Chỉ đồng minh mới có quyền xử họ. Đồng minh sẽ tước khí giới Nhật và bỏ tù họ. Viên chỉ huy Nhật ngổ ý xin lỗi quốc dân vì đã bắn chết vài người của ta. Bây giờ họ muốn chúng ta để súng bên ngoài rồi mới được vào sân vận động làm lễ mừng ngày độc lập.

Một người thanh niên tách khỏi đám đông, bước gần công, đồng dục:

— Chúng tôi không chịu bỏ súng bên ngoài.

Quan đầu tỉnh nói:

— Nếu vậy lính Nhật nổ súng và thị xã tan nát. Lính Nhật còn thừa súng đạn đánh nhau cả tháng. Đẳng nào họ cũng thua trận rồi, họ tốt với ta nên muốn hòa.

Người thanh niên hỏi:

— Chúng tôi phải được hạ cờ Nhật, kéo cờ Việt Nam.

Quan đầu tỉnh bảo người thông ngôn nói cho viên chỉ huy Nhật nghe. Người thông ngôn nói lại:

— Cờ Nhật trên cờ Việt Nam!

Người thanh niên hằn học:

— Cờ Nhật dưới cờ Việt Nam. Nhật bại trận rồi.

Người thông ngôn nói nhỏ. Viên chỉ huy Nhật lắc đầu, xì xỏ tiếng Nhật. Người thông ngôn nói:

— Không kéo cờ nước nào cả.

Người thanh niên cương quyết:

— Vậy chúng tôi rút và đánh Nhật từ đêm nay. Chúng tôi sẽ giết hết lính Nhật.

Quan đầu tỉnh và hai viên sĩ quan Nhật lại vào cầu lạc bộ bàn bạc. Lát sau, chỉ có quan đầu tỉnh và viên chỉ huy bước ra. Quan đầu tỉnh phấn khởi:

— Nhật bằng lòng hạ cờ để chúng ta kéo cờ Việt Nam. Họ xin chúng ta tôn trọng lời hứa.

Người thanh niên dứt phăng ngực áo. Những chiếc khuy rơi rụng:

— Chúng tôi hứa danh dự.

Viên sĩ quan tuốt kiếm, cúi đầu chào người thanh niên. Lập tức, những lối vào sân vận động được lính Nhật dẹp bỏ bao tải cát. Bên ta dựng hết súng *mút cơ tổng* ở chân tường. Gậy, dao, liềm, súng lục chất đống. Bấy giờ, dân thị xã kéo tới rất đông. Đàn ông, đàn bà, trẻ con đều bị lính Nhật xoa nắn khắp mình khám xét xem có đem vũ khí vào không. Nhật đã đỡ trở phần hội. Lính Nhật vừa khám đàn bà, con gái vừa cười. Ai cũng phải dơ tay cho lính Nhật khám. Lính Nhật chụp ảnh. Người thanh niên nhẩy song phi đá tung máy ảnh của lính Nhật, vỗ lầy, tháo phim, lôi ra. Viên chỉ huy hét lớn. Lính Nhật không dám làm gì người thanh niên.

Vũ nhẩy xô lại nắm tay người thanh niên, khen ngợi:

— Anh cứ quá !

Côn nheo mắt :

— "Mày còn chê dân Thái Bình nữa không ?

Nó hỏi người thanh niên :

— Tên anh là gì ?

Người thanh niên xoa đầu Côn :

— Huy.

Vũ mở to mắt chiêm ngưỡng người nó miễn phục :

— "Anh Huy, anh không đeo súng à ?

Huy chỉ ngón tay vào ngực :

— Trái tim mạnh hơn súng.

Anh ta dục bọn Vũ :

— Các em vào dự mít tinh đi.

Linh Nhật vẫn khám xét từng người. Vũ kéo bạn sang bên kia đường. Nó nhét đá nhét vào túi quần « xoóc ». Côn hỏi :

— Chơi trò gì đây ?

Vũ đáp :

— Xỏ tụi giặc lùn.

Bốn đứa trẻ khuynh tay, hiện ngang bước qua công. Linh Nhật nắn túi quần chúng. Tưởng tạc đạn, linh Nhật dạt xa, chĩa súng đề phòng. Bọn thằng Vũ dơ tay lên trời. Chờ một tên linh Nhật lòi đá khỏi túi quần, chúng « a ri ga lô » chế nhạo và cười sung sướng. Vũ tưởng nó đã trả thù cho dân thị xã. Chúng nó cầm cổ chạy nhưng còn cổ quay lại lè lưỡi chửi giỡ Nhật lùn.

3.

Bọn thằng Vũ đã lách qua mấy vòng đai người lớn để được nhìn rõ chân cột cờ. Những tên linh Nhật hung ác hôm giỗ tổ Hùng Vương đang đứng nghiêm, hướng về phía mặt trời mọc. Lá cờ Nhật từ từ tụt xuống. Y hết mặt trời lặn vào buổi chiều. Khi lá cờ được gỡ ra khỏi sợi giây, nước mắt linh Nhật ứa ra, chảy đầm đìa. Bây giờ, khuôn mặt họ lảm lý, buồn thảm. Về hung ác biến mất. Một tiếng cười vang dậy trong đám đông. Linh Nhật hướng mắt tìm nơi có tiếng cười chế nhạo. Nhưng họ cúi đầu. Họ đã là những kẻ bại trận. Mười một người cùng nâng niu lá cờ Mặt Trời, xoay lưng lại và bước nhanh trả giây phút vinh quang cho dân Việt Nam.

Anh Huy phóng nhanh tới cột cờ. Hai bàn tay nắm chặt hai sợi giây. Gió bỗng thổi mạnh. Tóc anh Huy lộng bay. Anh hét vang :

— Giờ lịch sử đã điềm, chúng ta kéo cờ và tung hô Việt Nam vạn tuế !

Anh Huy lòi từ túi quần tây ra một lá cờ vàng. Rất nhanh nhẹn, anh kiễng chân dơ cao cho mọi người nom thấy.

— Hỡi quốc dân, đây là quốc kỳ Việt Nam !

Anh Huy chưa kịp buộc cờ vào giây thì hàng chục người áo nâu đã ào ra, đẩy anh ngã chúi. Họ

móc lá cờ đỏ dẫu trong ngực, buộc vôi vàng rồi kéo lên. Lá cờ đỏ bay phấp phật. Dưới nắng trưa, lá cờ chói chang, ngạo nghễ. Cả thị xã ngược nhìn lá cờ đỏ. Một người áo nâu đeo súng lục hô khẩu hiệu :

— Cách mạng thành công muôn năm !

Thoạt đầu, chỉ độ vài chục người hô *muôn năm*. Dần dần, cả thị xã reo hô *muôn năm*.

— Cách mạng thành công muôn năm !

— Muôn năm !

Người áo nâu đeo súng lục được năm người khác

chạm lại để anh ta đứng trên vai. Dân thị xã vỗ tay *bravo* ầm ỹ. Vũ không hiểu tại sao anh Huy, người dám phanh ngực thách kiếm Nhật, người bảo trái tim mạnh hơn súng, người làm Vũ miễn phục và làm Côn hãnh diện dân Thái Bình lại bị đẩy ngã ? Hai cánh tay anh đang bị hai bàn chân đè chặt. Một người nằm trên lưng anh, tay dúi đầu anh không cho góc lên.

Vũ bắu Côn :

— Họ bắt nạt anh Huy, mày biết tại sao không ?

Côn chớp mắt :

— Tao không biết.

Vũ liếm môi :

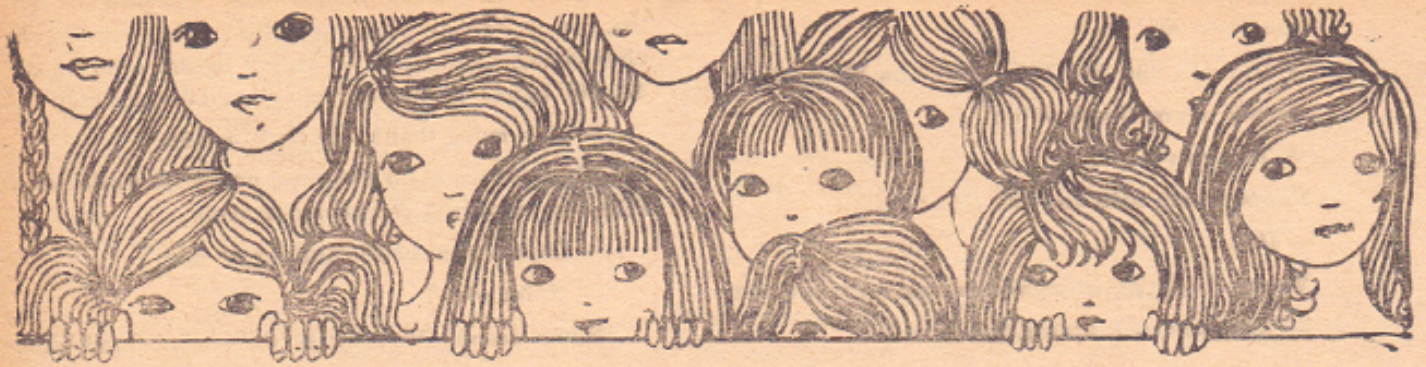
— Anh Huy chống giặc lùn mà...

Côn gật đầu :

— Ủ, anh ấy *kền* lắm.

Hai đứa trẻ đang phân vân thì người áo nâu đeo súng lục đứng trên kiệu người đã oang oang nói :

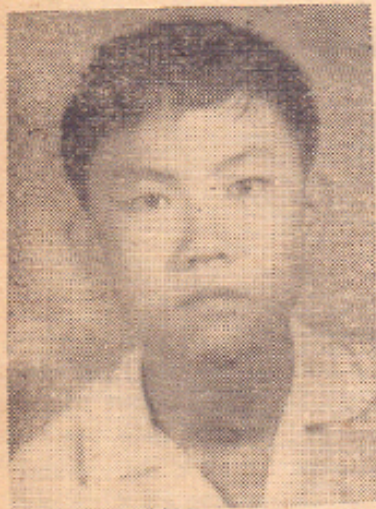
(kỳ sau tiếp)

bạn ngọc thạ m dự « VIẾT VỀ MẸ TÔI »

những đồng bạc chì của MẸ TÔI

(bài chọn đăng số 9)

THƯƠNG THƠ

Từ ngày sinh ra tôi, kết quả của một cuộc tục huyền, mẹ tôi chịu biết bao điều tủ nhục. Làng xóm bảo mẹ tôi là « đứ lang chạ » mồ chông còn xanh cổ đã vội đẻ trai. Dân làng ít khi vỡ được mâu chuyện thú vị như thế nên họ lại được dịp « phóng đại » một cách thỏa thích. Mẹ tôi ra đường, người lớn gọi nhau đứng chỉ trỏ, bàn tán; trẻ con chạy theo mẹ tôi thành một đám đông để hò hét những câu tàn nhẫn.

Những câu nói làm tái tê lòng mẹ. Nhìn cảnh đó dân làng thân nhiên cười hỏ hỏ trên sự đau khổ của mẹ tôi. Cha tôi chịu không nổi những nụ cười dã man đó, nhưng vì tay trắng nên không thể bỏ xứ ra đi. Cuối cùng mẹ tôi đành bồng con theo cha tôi dựng một căn chòi ở cuối làng để đỡ đi một phần nào tủ nhục.

Ở đây, suốt ngày cha tôi đi làm quần quật, mẹ tôi thui thủi nằm nhà để gặm nhấm những cay đắng của cuộc đời. Nửa năm sau mồ hôi của cha tôi và nước mắt của mẹ tôi đổi được một món tiền nhỏ mọn. Cha tôi, với một hoài bão to lớn của một người dân quê, ông lên Sài Gòn lập nghiệp. Cha tôi hy vọng « Sài Gòn » sẽ đưa vợ con ra khỏi cuộc sống tối tăm.

Cha tôi đi lập nghiệp ở phương xa trong khi tôi mới được sáu tháng. Nhớ lời chông căn dặn mẹ tôi lấy số tiền của cha tôi để lại đi cùng xóm để một nhật từng tấm ván bề rồi mượn bác Tư ở đầu làng đóng thành một thùng xe nước đá. Mẹ tôi bán nước đá từ ngày ấy. Lúc ấy tôi còn quá nhỏ nên may mắn chưa biết chứng kiến cái cảnh khai trương ảo não của mẹ tôi. Nhưng mỗi lần nghe mẹ kể lại, tôi tưởng tượng ra cái cảnh ế ẩm với chiếc xe nước đá bằng gỗ xám xịt bay mùi mốc có cái hộp lon đựng tiền leng keng vài đồng bạc cắc, tôi thấy thương mẹ tôi vô cùng. Trí tưởng tượng của tôi có hơi tàn nhẫn thật. Nhưng tôi nghĩ sự thực lúc đó còn tàn nhẫn gấp trăm lần. Bởi vì tôi chỉ tưởng tượng được cái cảnh ế ẩm chứ tôi không tưởng tượng được cái nhục của mẹ tôi lúc

ấy. Khách hàng chê nước đá của mẹ tôi không phải vì nước đá của mẹ tôi không ngon ngọt, mà vì « cái thân » của mẹ tôi không làm vừa lòng họ. Mẹ tôi chỉ dự tính bán quán là để có rau cháo ăn qua bữa trong khi chờ đợi cha tôi. Nhưng một năm, hai năm rồi mười lăm năm trôi qua. Chiếc xe nước đá của mẹ tôi đã được thay đổi biết bao lần mà cha tôi vẫn không trở về để đem ánh sáng vào đời sống tối đen của mẹ con tôi như lời người đã hứa. Đối với đời mẹ tôi cha tôi ví như một cơn gió lốc. Cơn gió lốc đã thổi qua đời mẹ tôi và để lại bao phủ phàng cho mẹ tôi chịu đựng. Từ lúc mở mắt chào đời tôi chỉ thấy cha tôi lúc quá nhỏ. Cho nên cha tôi chỉ là một hình ảnh mờ mịt trong trí tôi. Mẹ tôi kể rằng cha tôi thường mặc bộ bà ba đen, chân mang guốc vong, điếu thuốc rê lúc nào cũng lập loè ở một bên môi. Những hôm trời mưa dầm dề, cha tôi hay ngồi chồm hồm ở thềm nhà vừa thở khói vừa cất tiếng ngâm thơ sang sảng. Mẹ tôi còn nhớ rõ cha tôi thường ngâm câu ca dao: « Trời mưa bong bóng phập phồng, « mình » đi lấy chông để khổ cho « tui ». Mà sau khi ngâm xong người luôn nhìn mẹ tôi cười khoái trá.

Nhưng hình ảnh cha tôi qua sự vẽ lại của mẹ tôi không làm tôi rung động. Đối với tôi cha tôi chỉ là một đám mây mù khi tan khi hiện ở một nơi xa xôi nào đó. Đám mây mù đã có sẵn trong đời tôi ngay từng khi tôi còn trong bụng mẹ. Chỉ có mẹ tôi mới là ánh sáng mặt trời luôn luôn soi sáng hồn tôi, làm ấm tim tôi. Mới lọt lòng tôi đã được ấp ủ trong đôi tay nóng hổi của mẹ tôi. Mới mở mắt tôi đã làm

quen với cái nhìn ấm áp yêu thương của mẹ tôi, với chiếc xe nước đá thơm mùi gỗ mồi, với những đồng bạc chỉ leng keng trong hộp lon sữa bò. Những hình ảnh đó làm sao tôi không yêu mến được.

Đối với tôi, mẹ tôi là sự dịu dàng của một người mẹ, là sự khờ dại của một người cha. Tôi từ lúc còn bú sữa đến khi trưởng thành đều do một tay mẹ tôi lo liệu lấy. Nghề bán nước đá không đủ sống nên mẹ tôi bán thêm những đồ gia vị, rau cải. Từ mờ sáng, mẹ tôi ra chợ để đón mua, kéo nài từng lon rau, bẹ cải rồi trưa chiều bán lại theo kiểu « hạn hàng » để kiếm chút tiền mọn nuôi sống qua ngày. Những hôm khấm khá lắm mẹ con tôi mới dư giả được vài chục bạc. Đó là những ngày đẹp nhất của mẹ con tôi mà mâm cơm được thêm một đĩa cá kho tiêu bốc mùi thơm phưng phức. Tiền thì chẳng có, bị khinh thị lại nhiều. Cái nghề của mẹ tôi là một cái nghề khổ nhục. Một đồng bạc của mẹ tôi là một giọt mồ hôi cay đắng, Mặc dầu tôi chưa hề nghe mẹ tôi nói một tiếng thờ than, nhưng mỗi tối nhìn mẹ tôi ngồi đếm tiền bên ngọn đèn dầu đối tay gầy sạm leng keng mãi những đồng bạc chỉ thì tôi biết là mẹ tôi buồn. Đời mẹ vô phúc bị chồng hắt hủi nên ngoài việc lo dạy dỗ, lo săn sóc, mẹ tôi còn phải lo tảo tần buôn bán và lo cho tương lai tôi. Mặc dầu nhà nghèo, mẹ tôi vẫn nuôi cho tôi ăn học. Suốt mười lăm năm trời mẹ tôi đã mót nhặt từng đồng bạc chỉ để mua chữ nghĩa cho tôi. Cuối cùng những đồng bạc chỉ khổ nhục của mẹ tôi đã đẩy tôi lên đến đệ thất. Giá bây giờ cha tôi có trở về với sự nghiệp vĩ đại cũng không xứng đáng bằng đồng bạc của mẹ tôi. Hôm tôi thi đỗ, mẹ tôi đã ôm tôi vào lòng khóc mùi mẫn. Ôi ! lần đầu tiên tôi mới thấy những giọt nước mắt sung sướng của mẹ tôi.

Tôi thi đỗ được ít tháng, mẹ tôi lại gả nghĩa với một ông giàu có nhưng góa vợ ở cùng xóm. Vì muốn cho sự học của tôi được hiển vinh mà lần thứ hai mẹ tôi đã bán mình cho một người đàn ông. Mẹ tôi không nghĩ đến nỗi nhục nhã của mẹ. Suốt đời mẹ chỉ sống cho tôi. Nhưng hỡi ơi, sự khổ nhục của mẹ tôi

không làm cho trời phật động lòng. Ở với mẹ tôi được ít tháng, dưỡng tôi đã biểu lộ ra sự đê tiện của ông. Dưỡng tôi không hề lo cho mẹ con tôi như mẹ tôi đã tin tưởng. Suốt ngày chỉ la cà ở các quán rượu. Tối đến dưỡng tôi mới mò về, hơi men còn nồng nặc. Ông dạy nghiêng mẹ tôi đủ điều, ông hành hạ mẹ con tôi rất tàn tệ. Mẹ tôi biết phận mình nên cần rặng chịu đựng, không hề than trách nửa lời. Mẹ tôi còn tin ở sự hồi tâm của dưỡng tôi.

Nhưng rồi nửa tháng sau cái cảnh đón đầu mà tôi đoán biết cũng xảy ra. Hôm đó sau khi nhậu say sưa dưỡng tôi mò về. Ông kiếm cơ gây sự với mẹ tôi. Lúc đầu ông còn lải nhải những lời cộc cằn, khích bác, nhưng rồi cuối cùng ông gọi mẹ tôi là « coa đĩ » là « mụ đàn bà lang chạ ». Mười lăm tuổi đầu, tôi đã hiểu những câu nói xé ruột đó. Tôi không thể căm nín, chịu đựng được như mẹ tôi nữa, cho nên tôi đã mạt sát lại ông. Dưỡng tôi táj mặt. Hình như dưỡng tôi không ngờ là tôi dám trả lời ông. Trong một giây đồng hồ ngẩn ngụi về say sưa của dưỡng tôi biến mất.

Ông đứng bật dậy tát tôi một cái thật mạnh rồi ông xoay qua hùng hổ túm áo mẹ tôi. Lúc ấy đầu tôi bị ngã chúi vào vách bị một cây đinh mắc áo đâm thủng đến điếng người, nhưng tôi vẫn nghe rõ tiếng rách áo « xoạt xoạt » của mẹ tôi. Tôi không thể tưởng tượng được nỗi tê tái của mẹ tôi lúc ấy. Nhưng tôi còn nhớ rõ hành động hèn hạ của dưỡng tôi đã làm cho khuôn mặt của mẹ tôi dài hẳn đi. Trong một thế nửa nằm nửa ngồi, mái tóc rối của mẹ tôi xõa dài trên nền đất. Đôi tay gầy của mẹ bám vùi trên chiếc áo bà ba bạc màu đã rách một đường dài tới bụng. Trời ơi ! Suốt đời tôi không quên được hình ảnh của mẹ tôi lúc ấy.

Khuya hôm đó, mẹ con tôi khăn gói trở về căn chòi cũ. Mẹ tôi tiếp tục mót từng đồng bạc chỉ để nuôi sống gia đình. Tôi vẫn tiếp tục đi học, chăm lo đèn sách hơn lúc nào đề mai sau hầu đem chút ánh sáng cho đời mẹ lúc tuổi già. Cầu trời cho ước mong của tôi mãi nguyện.

●●●

(Bài chọn đăng số 10)

những giọt nước mắt CHO MẸ

MINH GIAO
TÔN NỮ THỊ TỊNH HUYỀN

Mẹ tôi lấy chồng năm mười chín tuổi. Trong tập ảnh lưu niệm về ngày cưới của mẹ, tôi không tìm thấy được hình dáng của ông bà ngoại tôi.

Mẹ tôi bảo ông bà ngoại chết từ lúc mẹ còn nhỏ. Khi mẹ được sanh ra thì bà tôi đau yếu mãi nên mẹ phải bú nhờ dòng sữa của dì ba tôi. Lớn lên mẹ đi học, giặc giã nổi lên mẹ tôi đành nghỉ học mà dẫn thân vào đường đời. Rồi mẹ gặp ba tôi, hai người được đôi bên chấp thuận duy có bà nội tôi không lấy làm bằng lòng lắm vì lẽ mẹ tôi côi cút.

Khi mang thai chị tôi mẹ bị bệnh lao phổi mà tôi không hiểu vì làm việc quá sức hay vì mẹ tôi yếu đuối — mãi đến nay tôi vẫn còn thắc mắc nhưng tôi không muốn hỏi lại mẹ tôi.

Ba mẹ tôi lấy nhau lúc ấy cả hai đều trắng tay, bà nội tôi cũng chẳng giàu có gì. Lo cho tương lai chúng tôi mẹ tôi tiết kiệm từng đồng bạc cắc, chẳng dám may sắm gì.

Rồi chị em chúng tôi ra đời, cuộc sống càng thêm chật vật, ba mẹ tôi phải làm thêm việc ngoài giờ ở sở.

Tôi còn nhớ cứ mỗi buổi sáng là ba chở mẹ trên một chiếc xe cũ kỹ để đi đến sở, mà ngày nào tôi cũng thấy mẹ tôi bởi theo gà mên cơm và đồ ăn, do mẹ tôi dậy nấu lúc trời còn tờ mờ sáng. Trưa ba mẹ tôi ở lại ăn cơm trong sở và cả hai cố gắng làm thêm giờ để mong có đủ tiền mà chi tiêu trong gia đình.

Đến bây, tám giờ tối ba mẹ tôi mới về đến nhà, thấy mẹ vào nhà với nỗi mệt nhọc tôi không ngần được xúc động — tôi vẫn có tiếng là mau nước mắt nhất nhà — mặc dầu lúc đó tôi mới có mười một, mười hai tuổi.

Bà nội tôi rất khó tánh, lại là người miền Trung, trong khi mẹ tôi người Nam nên khó tránh được thành kiến vì vậy cuộc đời làm dâu của mẹ tôi rất cực khổ.

Có lần nội tôi bệnh nằm nhà thương mẹ tôi lo trăm chiều, phần đi làm, phần lo nhà cửa lại ra vô nuôi nội. Thế mà khi lành bệnh nội tôi chàng thương mẹ tôi lại trách mẹ tôi hơi hợt trong vấn đề ăn uống của nội.

Mẹ tôi phải tìm học cách nấu ăn mà nội tôi thích, nêm nếm sao cho vừa miệng bà. Cơm nấu thành hai lớp, lớp dưới nhão, lớp trên khô cho nội và ba tôi được vừa miệng. Với tấm lòng nhẫn nhục của mẹ tôi, đôi khi bà nội tôi cũng xúc động mà thương mẹ tôi.

Lúc mẹ tôi sanh đứa em sau chót thật là vất vả, nó cứ đau yếu mãi, lại có một cố tật là thích ngủ trong nôi và nghe mẹ tôi hát ru. Có khi mẹ tôi quá bận không ru nó được, nó khóc thét lên thế là tôi lại bắt đầu tập hát ru nó ngủ. Những câu ru hát miền quê mà tôi học lỏm được nơi mẹ tôi :

Àu ơi... má ơi đừng đánh con đau,
Đề con bắt ốc hái rau má nhờ.

Mẹ tôi rất đảm đang — đã nhiều lần tôi tự hào vì mình có một bà mẹ đầy đủ đức tính — mẹ tôi không

đến trường để học nữ công hay gia chánh nhưng bất cứ một món ăn, một loại bánh trái mới lạ nào mẹ tôi đều biết, áo quần chúng tôi đều do mẹ tôi may, ngay đến cả chiếc áo dài trắng mà tôi đang mặc bây giờ cũng chính bàn tay dịu hiền của mẹ tôi may cho tôi. Trong trường các bạn cứ tấp tểch khen ngợi chiếc áo dài của tôi may khéo, lúc đó tôi đã hãnh diện mà bảo của mẹ tao may đấy và các bạn đã cho là tôi có điểm phúc.

Vâng tôi biết là mình có điểm phúc, mặc dầu không dư dả gì nhưng mẹ tôi không bao giờ để chúng tôi thiếu thốn, nhiều lúc thấy áo mẹ đã phai màu hoặc sờn vai, tôi nói mẹ may áo khác mẹ tôi lại bảo để mặc cho nó thiệt rách rồi hãy bỏ kéo ưỡng.

Lúc đó tôi đã lặn ngụp trong bể yêu thương của mẹ tôi, trong sự che chở của ba tôi.

Nhưng cuộc chiến xảy ra và làm đảo lộn đời sống của gia đình tôi, lương công chức của ba mẹ tôi không đủ để chị em tôi có một cuộc sống bình thường. Nó làm mẹ tôi phải khổ tâm suy nghĩ về đời sống gia đình, làm tôi phải mất cả tinh hồn nhiên và bắt đầu suy nghĩ theo mẹ tôi.

Mẹ tôi bỏ việc làm kiếm tiền để buôn bán, sự thua lỗ làm mẹ tôi thêm âu lo và mẹ tôi ốm đi trông thấy rõ. Mẹ tôi rất hiền, lại nghĩ mình tốt đối với người thì người cũng tốt như mình, thế nên có nhiều lần mẹ tôi bị thua thiệt mà sự ăn năn đến với mẹ tôi thì việc đã rồi.

Có những đêm mẹ tôi ngồi buồn mà khóc, mẹ tôi nghĩ thương cho những đứa em của tôi, chúng quá nhỏ, không biết mẹ tôi có sống đến lúc chúng lớn khôn chăng.

Lòng mẹ thương con thật là bao la, ngút ngàn vì như những vì sao trên trời luôn luôn lấp lánh và không bao giờ đếm hết.

Mẹ tôi lo cho chúng tôi về hiện tại và cả tương lai nữa.

Những lần em tôi ốm đau, xỏ mũi mẹ tôi đã thức suốt đêm mà săn sóc em tôi.

Một độ tăng lên ở cấp thủy là mẹ tôi đổ nước mắt và cuống quýt. Bệnh hoạn làm em tôi khó tính, nó

cứ bắt mẹ tôi bồng trên tay đi lui đi tới trong nhà đến mỗi cả chân tay, nhưng lòng thương con đã giúp cho mẹ tôi quên cả mệt nhọc.

Những lúc ấy tôi đã khóc cho mẹ tôi. Và tôi muốn sẽ được khóc thật nhiều nữa, xin cho tôi được khóc trong vòng tay của mẹ tôi. Nhưng xin đừng bao giờ bắt tôi khóc một lần và chỉ một lần đó cho biết tôi không còn mẹ.

•••

(Bài chọn đăng số 11)

MẸ và em bé

LINH THÙY

NGUYỄN THỊ ĐẠO

đệ ngũ 2 THCL

GÒCÔNG

Hào đề ý, thấy bụng mẹ càng ngày càng to hơn. Mẹ phải tháo cả đường chỉ nơi thắt lưng và bụng ở áo dài mẹ ra cho rộng. Mẹ đi thật nặng nhọc, làm việc thật uể oải. Ba và bà ngoại không cho Mẹ làm việc nhà nữa, bắt mẹ ngồi một chỗ, tất cả công việc đều giao lại cho chị Ba.

Hào cũng chưa rõ vì sao bụng mẹ tròn trịa chắc có chứa gì đó? Trong đầu óc ngây thơ của Hào nghĩ: Có lẽ trong bụng mẹ có một quả bóng thật to (giống như quả bóng mà ba vẫn thường đá

với chú Hùng, bác Sáu... ở ngoài sân vận động), có thể bụng mẹ mới lớn và tròn thế kia chứ.

Hảo thắc mắc quá, nên tìm Ba hỏi (Mẹ còn trong phòng vì Ba chưa đi làm):

— Ba ơi! sao bụng mẹ lại to thế hở Ba?

Ba cười mắng yêu Hảo:

— Chớ con, biết gì mà hỏi?

Hảo xịu mặt xuống, Ba vội « cầu hòa » Hảo bằng một nụ cười thật tươi:

— Con chả biết đâu, con còn bé quá?

Hảo chợt nhớ đến bà Ngoại, có lẽ bà Ngoại biết (bà Ngoại lớn nhất nhà mà lý), Hảo vội vượt khỏi tay Ba chạy đi tìm bà Ngoại. Ở kia bà Ngoại đang ngoáy trầu trên « đi văng ». Hảo nhảy bổ đến bên Ngoại hỏi:

— Ngoại ơi! sao bụng mẹ con cứ lớn hoài vậy Ngoại?

Ngoại tùm tùm cười mắng yêu Hảo:

— Bây lớn, biết gì mà hỏi?

Hảo lấy làm lạ, Hảo đã sáu tuổi, học lớp năm rồi, mà Ba và bà Ngoại bảo Hảo không biết gì hết. Ba còn nói Hảo bé, sáu tuổi mà bé à.

Thế là bà Ngoại cũng chẳng biết chuyện đó, bà Ngoại mà không biết thì còn ai trong nhà biết cơ chứ?

Hảo chống tay lên cằm suy nghĩ hồi lâu:

— À! bụng mẹ lớn, có lẽ mẹ biết.

Hảo tìm Mẹ, Mẹ cũng vừa bước ra khỏi phòng (vì ba vừa đi làm). Hảo chạy đến ôm chầm lấy Mẹ, đầu Hảo chỉ đến bụng Mẹ thôi, Mẹ chợt đẩy nhẹ Hảo ra nói:

— Hảo đừng ôm Mẹ, không khéo lại đụng nhầm em bé.

Hảo ngẩn tò te ra, em bé đâu mà Mẹ bảo Hảo đụng.

— Em bé đâu hở, Mẹ?

— Đây này, này! Vừa nói Mẹ đưa tay chỉ vào bụng (cái bụng mà Hảo ngỡ có quả bóng trong đó). À! hóa ra là em bé trong đó, Hảo đưa tay sờ bụng mẹ hỏi:

— Thế, em bé được mấy tuổi hở mẹ? Mẹ phì cười không trả lời câu hỏi của Hảo.

Một phút sau... Hảo hỏi tiếp:

— Thế ngày xưa, con có nằm trong bụng mẹ như em bé bây giờ không mẹ?

— Có chứ! Sắp có em bé rồi, Hảo không được làm nũng nữa đấy.

— Thế mẹ sanh em trai hay em gái hở mẹ?

— Không biết con ạ, để xem.

Mấy hôm nay, mẹ sắp xếp quần áo em bé (Hảo đoán thế vì quần áo ấy có tí xiú) vào va li, cả khăn và quần áo mẹ nữa. Ba, mẹ và bà Ngoại lại hay bàn về việc đặt tên em bé.

Ba bảo:

— Nếu sanh trai thì đặt là Hiệp, Hảo Hiệp hay đấy, mẹ nhỉ?

Bà ngoại gật gù:

— Hay lắm, còn gái thì sao?

Mẹ tiếp lời:

— Con gái thì đặt là Huyền, Hảo Huyền, được không?

Ba và bà ngoại phân đối không cho đặt tên con là Hảo Huyền. Ba bảo đặt con gái là Hiền, bà ngoại bảo đặt là Hoàn. Nhưng rốt cuộc lại cũng đồng ý tên Huyền do mẹ đặt ra. Hảo cũng thích tên Huyền, tên Huyền có vẻ dễ thương và đẹp ghê, đẹp hơn tên Hảo nữa? Nhưng Hảo sẽ không « ghen » với em bé Huyền đâu, vì Hảo đã lớn rồi cơ mà.

Hảo lại im lặng, mơ màng mừng rỡ đến lúc em bé Huyền bé tí tẹo, nằm trong chiếc nôi màu xanh da trời mà ba mẹ vừa mua cho em bé

Có lẽ lúc đó em bé của Hảo dễ thương ghê lắm nhỉ?

Hảo rời tay ba và bà ngoại, nhảy chân sáo lên cầu thang bệnh viện. Tiếng ba loảng thoảng phía sau:

— Phòng đầu đấy nhà, Hảo!

Và tiếng bà Ngoại:

— Khéo ngã đấy, Hảo!

Hảo đến trước cửa phòng, không gõ cửa Hảo mở vạt cửa ra phóng vào, hét to:

— Mẹ!!

Minh mẹ phủ chăn đến ngực, mắt mẹ lim dim, có lẽ mẹ ngủ chứ gì? Nghe Hảo gọi, mẹ giật mình định nhồm dậy, nhưng cơn mệt mỏi làm mẹ phải nằm trở lại. Mẹ cười thật tươi:

— Ba và ngoại đâu rồi, Hảo?

Hảo ôm chàng lấy mẹ liền thoảng:

— Ba và bà ngoại đi sau đấy mẹ, con đi trước. Mẹ xem, con tài ghê hông, tìm được mẹ đấy!

Mẹ cười hiền. Hảo chợt nhớ lại bụng mẹ, đưa một tay lên vào chần sờ bụng mẹ, Hảo không sờ đúng cái bụng to của mẹ nữa.

— Bụng Mẹ hết to rồi hở, Mẹ? Mẹ cười rúc rích:

— Vì em bé chui ra rồi!

Lúc ấy, Hảo mới nhớ đến em bé.

— Em bé đâu, mẹ?

— Kia kia.

Tay Mẹ chỉ lại góc phòng. Mẹ nói tiếp:

— Để Mẹ bấm chuông gọi các cô đây nói lại.

Mẹ vừa nói xong, thì có tiếng ngoài cửa:

— Hai Mẹ con làm gì mà vui vẻ thế?

Hảo reo to:

— Ba vào, Mẹ ơi!

Ba và bà Ngoại vào đến, (Ba vội đưa ngón tay trở lên môi nói khẽ:

— Suyt! Hảo đừng lớn tiếng chứ.

Hảo định xịu mặt, thì Mẹ đã gọi: — Hảo, lại đây nào. Mẹ cho xem em bé?

Thế là Hảo vui vẻ. Mẹ ra hiệu cho Ba đây nói lại bên giường Mẹ. Bà Ngoại hỏi Mẹ:

— Trai hay gái hở con?

viết về mẹ tôi

— Trai Mẹ ạ!

Hảo ngạc nhiên: em bé là trai là em bé Hiệp, thế mà Hảo cứ ngỡ là gái, là em bé Huyền dễ thương cơ. Hảo định bụng sẽ giận em bé Hiệp, nhứt là Mẹ, Hảo giận Mẹ luôn.

Ba đã đây nói lại bên giường rồi, bà Ngoại giờ mừng ra. Bà Ngoại nhìn em bé trong nôi nói:

— Thế mà đã là cháu đích tôn bên nội rồi.

Hảo hơi tò mò muốn biết em bé, nên lò dò đến bên nôi. Ý nghĩ giận em bé dần mất (nhưng Hảo còn giận Mẹ ghê lắm).

Chiếc nôi cao đến khỏi đầu Hảo, Ba phải bế Hảo trên tay mới nhìn được. Ô! em bé Hiệp của Hảo xinh quá, mặt em tròn và đỏ hồng, mắt nhắm lại, bà Ngoại bảo « em bé ngủ đến hai, ba hôm mới thức. » Tóc em bé đen, hơi quăn lại, sát vào da đầu, có lúc môi em bé động dậy hơi nhếch môi cười hoặc mếu, bà Ngoại bảo « Bà đang dạy em bé đấy ».

Bây giờ Hảo hết giận em bé và Mẹ thật sự rồi, Hảo thương em quá, em bé Hiệp của Hảo cũng dễ thương và xinh đáo để đấy chứ.

Tiếng bà Ngoại hỏi Mẹ:

— Máy ki lô hờ, con?

— Ba ki lô một đấy, Mẹ ạ!

— Thế thì cũng to thật đấy chứ, thằng bé trông xinh gớm.

Hảo thấy hồi hận ghê, vì khi nãy Hảo đã giận Mẹ và em bé... Hảo thấy lò mờ phía trước hình ảnh Mẹ đang phủ chiếc khăn màu thiên thanh đến ngực... hình ảnh chiếc nôi màu xanh da trời, Ba và bà Ngoại đang chăm soi, ngắm nghía em bé...

giờ học mới

Thầy trở về ngắm những trái thông
Nhớ bầy chim nhỏ, nhớ vô cùng
Cây xanh trở ngọn trong mùa gió
Mưa trắng lợp trời thay nắng nhưng
Các em vẫn bé như đàn nai
Vẫn cần môi son lúc đọc bài
Vẫn khe khẽ vuốt đầu ngọn tóc
Và tóc chưa đầy trên đôi vai
Thầy bỗng đứng xa lạ với trường
Vội từng lớp học, vội yêu thương
Chút hồn lãng đãng như sương khói
Hoa lá trong vườn thổi ngát hương
Thầy như hoa nở lúc mười giờ
Khí trời xé bóng đã bơ vơ
Buồn theo mấy nhánh sâu đông rụng
Chiều dạt qua thềm cộng nắng xưa
Các em ngồi đó để nhìn lên
Thầy đứng bên này tám hàng đen
Bỗng đứng lả tả hồn phấn trắng
Bài giảng như xem chút lụy phiền
Hình như gió trở đầu tháng mười
Mưa hãy còn đầm một tiếng rơi
Thành phố đang mờ trong bụi nhỏ
Thầy nghe đôi mắt cũng xa người
Giọng thầy nào khác giọng các em
Đã mất thanh âm đã yếu mềm
Sương khói phủ lên màu sách vở
Bước dần xa một bước thân quen
Thầy trở về đây chỉ một mình
Hàng cây trở gió đứng rung rinh
Các em có nhớ gì không nhỉ?
Buồn đã đầy vui giọt thủy tinh.

TỪ KỂ TƯỜNG

làm dáng

đôi mắt nai tơ

MINH VĂN

Từ thuở còn là cô bé học trò mới biết rẽ thẳng đường ngói, các em đã sớm lên mẹ ngắm bóng soi gương. Phải thế không nào? Trong khung sáng một mái tóc đen huyền, nụ cười mộng ảo, mắt nai tơ óng ánh phản chiếu ánh sáng bên ngoài, em tự biết mình đẹp, khẽ chớp hai hàng mi cong và e thẹn mỉm cười. Từ đó làm dáng trở thành một thói xấu dễ thương.

Các em có biết tuổi ngọc của em thu hút thiện cảm nơi mọi người vì vẻ vô tư trong sáng, nét yêu kiều tiềm ẩn và nhất là những cái duyên thầm? Chị Văn đã có lần giới thiệu nét duyên thầm của mái tóc-nàng-thơ, nụ cười phượng-đông và bàn-tay-ngà-ngọc, hôm nay xin nối tiếp với đôi-mắt-nai-tơ. Đôi mắt các em chúa là hay làm dáng, em có công nhận thế không? Khi thì « người ta » xa vắng đổi hờn, khi « người ta » lại đắm chiêu mơ mộng, « Người ta » tình nghịch ư? Đôi mắt to đen linh động sẽ ngơ ngác như mắt con nai vàng lạc giữa rừng thu và dấu đi nụ cười diễm.

Đấy, đôi mắt các em làm dáng ghê chưa? Vì đôi mắt là cửa sổ của linh hồn nên có thể phản chiếu tinh tinh và trạng thái tâm hồn của chính chúng ta.

Là con gái, tất nhiên các em thích được mọi người mến thương, nâng niu, chiều chuộng. Vì thế các em cần tập để có những tia nhìn dịu dàng, bình thản, nhu mì, ngây thơ.

Ở tuổi các em, đa số đều được trời ban cho một đôi mắt đẹp tự nhiên mặc dầu mỗi người mỗi vẻ. Một đôi mắt bình thường, to, dài, lòng đen lớn, hàng mi cong, trong sáng. Thế là đủ điều kiện để biến thành một đôi mắt đẹp nếu chịu huấn luyện cho tia nhìn dịu dàng đầm thắm hoặc tinh nghịch hơn.

Tuy nhiên cũng như làn da, làm dáng cho đôi mắt cần chú ý hai việc: giữ vệ sinh cho mắt trong sáng hoàn toàn và trang điểm cho nổi bật đôi mắt đẹp của mình.

1. *Giữ vệ sinh cho mắt.* Thời gian và công việc hàng ngày làm cho đôi mắt em có thể thành lơ đãng mệt mỏi, nhất là vào mùa thi. Thử khuya, đọc sách nhiều, đọc sách thiếu ánh sáng, thay đổi ánh sáng đột ngột đều là những kẻ thù làm nguy hại tới đôi mắt của em.

Muốn duy trì nét trong sáng, vô tư của đôi mắt, các em tránh thức khuya, làm việc điều độ, đeo kính

(xem tiếp trang 30)

(tiếp theo số trước)

Bốn mùa ly loạn	Thanh Hà
Ảnh bình minh	Thu Hồ
Mở rộng chân trời	Vương Đăng
Thi tập	Phạm Nguyễn
Anh hùng ca	Đồ Nhật Tân
Ca thơ luân lý tân thư	Nguyễn Nhân
Thơ anh bây giờ	Hoàng Lộc
Chiến thắng xây dựng	Hải Bằng
Cơn biển động quê hương	Yên Bằng
Tuyết dâng thi tập	Diễm Chung
Tổ quốc gia đình	Chu Thuyết
Buồn vui đơn vị	Tôn Thất Tường
Tâm sự một con tim	Kham La
Tiếng nấc con tim	Vĩnh Đạt
Gọi tên người	Thanh Ngọc
Truyện tám cảm	Trần Hải Bích
Thơ Nam viết	L.T.X
Rừng	Diên Nghị
Phù kiêu hận sử	Hoài Tân
Thi tập	Xích Thổ
Quê hương như một thánh tích	Hoàng Bảo Việt
Buồn mắt đen	Vũ Thành
Nước mắt cho quê hương	Lê Minh Ngọc
Tam tòa bạo pháp	Hưng Thế Nguyên
Hai bờ thương nhớ	Phạm Khiêm Cung
Thơ vui bình dân	Từ Quê
Đất Việt	Phạm Thành Gia
Thi tập	Ưu Thời
Việt sử thi ca	Đồng Sơn
Việt nam tranh đấu sử	Lê Văn Lôi
Tiếng gà	Tha Phương
Đất nước tôi	Thùy Dương Tư
Dưới cờ	Định Bằng
Lời thầm lặng cho quê hương	Duy Năng
Cát bụi	Phan Phụng Văn
Duyên thơ	Nguyễn Bá Sioh
Hương xuân lửa chiến	Nguyễn Ngọc Cầm
Trong cơn gió lốc	Thái Văn
Đường trơn	Thái Văn

gia đình thương yêu

● CHI (Nha Trang).— Thư em, đọc xong, anh tưởng như đang ngồi ở bãi biển Nha Trang hóng gió mát ấy. Nhiều khi anh không dám nghĩ rằng có nhiều độc giả thương mến công việc làm của mình đến thế. Anh đã nhận lời ra Nha Trang diễn thuyết theo lời mời của ông Hội Trưởng Hội Phụ Huynh Học Sinh Khánh Hòa vào dịp cuối năm. Chắc chắn anh sẽ gặp các em để cảm ơn các em đó.

● NGUYỄN ANH (Cần Thơ).— Anh thành thật chia buồn với em. Biết tin quá chậm nên hôm nay mới được phân ưu. Tiểu sử anh lem nhem lắm. Không thể viết ra đây được. Em đừng buồn nhé!

● ÁNH TUYẾT (Quảng Ngãi).— Nhận em vào gia đình thương yêu. Muốn có thể xanh, em viết thư về trang Tuổi Ngọc của nhật báo Công Luận.

● VŨ MINH (Vũng Tàu).— Em có gửi tem về đọc xin anh Nguyễn Mai gửi báo không? Nếu không, có dịp về Sài Gòn, anh sẽ lo đủ bộ cho em. Em nói đúng, ngay Chúa mà còn có người không ưa nữa là con người tầm thường như anh em mình. Ta không ồn ào. Ta vẫn âm thầm thực hiện mộng ước nhỏ mọn của ta. Đôi khi, ta giả vờ điếc khi sự tử găm, em ạ!

● NGUYỄN TRUNG (Tuy Hòa).— Ý kiến của em chân thành và thực tế lắm. Nếu em nghĩ rằng người ta bỏ ra 200 đồng để coi một phim... chương lãng nhách, người ta không tiếc thì 25 đồng một tờ báo tuy chẳng hay song vô hại cũng còn rẻ lắm. Anh cần nhấn mạnh với em: ở Việt Nam, chỉ chính phủ mới đủ phương tiện làm báo cho tuổi thơ thật hay, thật rẻ. Tiếc nỗi, Bộ Văn Hóa Giáo Dục có máy in ộp xẹt có nhiều nhà giáo tài ba mà không làm báo cho tuổi thơ! Em hiểu thế và đừng đòi hỏi ở anh nhiều. Con gà không bay nổi như con chim. Và anh là con gà quèn, bay đã không nổi nên chỉ ăn quần cối xay thôi, em ạ!

TRONG GIA ĐÌNH THƯƠNG YÊU

Bạch Mai (Hưng Đạo), Kỹ Hà (Trường Sơn), Lệ Giao (Nguyễn bá Tông), Dũng Đạt (Sài Gòn), Mây Ngàn (Gia Định), Võ quang Sang (Phú Nhuận), Trang uyên Lan (Ban mê Thuật), Hoàng Mai (Thánh Tâm), Vương thị Liên (Gia Long), Vương bạch Mai (Bồ Đề), Trần Chánh (Chợ Quán), Trần Văn (Trương vĩnh Ký), Vy (Đà Lạt), Hải Đường (Gia Long), Nguyễn thị Cẩm (Quý Nhơn), Thái Loan (Đồng Khánh), Bạch Yến (Đà Nẵng), Hoàng văn Ly Vũ (Hà Tiên), Nguyễn quốc Chung (Hà Tiên), Nguyễn trường Huy (Tống phước Hiệp), Ngân Hà (Lê ngọc Hân), Đinh bá Cẩm (Nguyễn đình Chiểu), Võ tuần Anh (Nguyễn đình Chiểu), Nguyễn quang Thuận (Mỹ Tho), Lê thị Cẩm Hồng (Lê ngọc Hân), Vũ hà Thủy (Trưng Vương), Thy Thy (Thủ Đức), Nguyễn thị Bạch Cúc (Thủ Đức), Lê linh Thảo (Bình Dương), Trương hà Tĩnh (Võ trường Toản), Nguyễn quốc Hải (Trương vĩnh

Màu xanh quê hương	Lại Thế Cường
Nữ tướng của hai bà	Việt Lăng
Một trang kỳ nữ	Lưu Quang Hoàng
Mưa quê	Nguyễn Hoài
Bừng sáng	Danh Khương
Gia tài	Bùi Tấn Phát
Trăng đôi lòng	Hoài Phúc Nguyễn
Hơi thở truyền sinh	Quang Nhiếp
Vùng thơ anh đó	Yên Giang
Xin cho anh khóc bằng nước mắt quê hương	Nguyễn Tiến Thịnh
Chúng ta về bên kia giòng	
Bến Hải	Phùng Việt Cường
Gió thu	Cao Anh
Tình biển nghĩa sông	Hoàng Thoại Châu
Tuyển lửa đầu	Trần Nhất Họa
Rách nát	Diệu Thanh
Năm ngón cung thương	Nguyễn Cao Lưu
Thị tập	Trần Văn Sáng
Quê mẹ Việt nam	Chân Tâm
Mấy đường tơ	Trần Doãn Chấp
Tâm sự sông Bến Hải	Phương Thảo
Buồn thế sự	Nguyễn Thị Sửu
Cuộc tình người	Chu Trâm Nguyễn Minh
Đường luật bách chương	Ngọc Nam
Tập thi tuyên	P.K. Ngọc Nhung
Tình thần bất khuất của dân tộc Việt nam	Nguyễn Thạnh Hóa
Neo tuổi vàng	Hữu Phương
Bạc áo màu xanh	Hoài Giang
Vết buồn	Nguyễn Lang
Lời ca du tử	Ý Yên
Chuyện mùa đông	Nguyễn Tất Nhiên
Lạc nhân thi tập	Hoàng Lạc Nhân
Bình bắc	Mai Hồng Sơn
Thơ thương yêu	Bảo Hạnh
Đi tìm tự do	Hồng Liên
	Lê Xuân Giáo
Hương thơ	Lâm Tùng Sinh
Phục hồi quyền chức làm người	Hoàng Khởi Phong
Hoa thời gian	Như Hiền
Màu sắc	Thanh Vân
Siêu thoát và hận núi sông	T.V
Thơ văn tình cảm và nghị luận chính trị	Quảng Trọng Tiến
Thương giòng sữa mẹ	Huyền Thơ
Nức nở	Huyền Thơ
Thân phận	Thanh Tâm
Tu là cội phúc	Chánh Quang cư sĩ
Vòng gai thi sĩ	Tiêu Dao
Huyết lệ thơ	Đình Công Thông
Quê hương	Nguyễn Hòe
Thanh âm	Đông Phê
Những làm thình sỏi đá	Y Hương

Kỳ), Lam hài Nhan (Trung Vương), Trần thị Diệp Cúc (Gia Long), Trần anh Tuấn (Sài Gòn), Trần văn Đức (Qui Nhơn), Bùi thị Bầy (Biên Hòa), Trần văn Hương (Châu Đốc), Hồng Hoa Huệ (Nha Trang), Châu Huyền Khanh (Sài Gòn), Nguyễn tấn Lợi (Chợ Lớn), Ngô San (Sài Gòn), Nguyễn thị Bảo Thu (Trung Vương), Hoàng hà Nhân (Hưng Đạo), Vương Nghĩa (Thượng Hiền), Trần thị Phúc (Hưng Đạo), Nguyễn châu Khanh (Hưng Đạo), Võ phước Long (Võ trường Toàn), Nguyễn thị Ngân (Gia Long), Trần thị Ngọc Lệ (Gia Long), Lê kim Ngân (Nguyễn Bá Tòng), Phan thị kim Hoa (Huế), Tôn Nữ Trà Mi (Huế), Nguyễn kinh Nhân (Đà Lạt), Phù Vân (Đà Lạt), Lâm thị Nho (Qui Nhơn), Hà Như (Đà Nẵng), Thục Nhân (Vĩnh Long), Nguyễn thị Tranh (Trung Vương), Nguyễn hoàng Hiệp (Sài Gòn), Võ văn Hoanh (Sài Gòn), Trương văn Ngừ (Thượng Hiền), Mây Hồng Thu (Sài Gòn), Đinh ngọc Tân (Đà Nẵng), Phước Văn (Đà Nẵng), Nguyễn tâm Vấn (Quảng Ngãi), Châu thị Tuyết Hoa (Trung Vương), Tôn Nữ thị Khuyên (Đồng Khánh), Tôn Nữ Nguyệt Hoa (Đồng Khánh), Trần Lâm (Võ trường Toàn), Lý khai Thương (Chu văn An), Đinh bá Cầm (Chu văn An), Mạc Thủy (Cần Giuộc), Nguyễn thị Nhung (Ngô Quyền), Nguyễn thị Nghĩa (Gia Long), Hồng Hạnh (Bình Định), Thu Hà (Long Xuyên), Bảo Châu (Cần Thơ), Nguyễn thị Ngọc Dung (Sài Gòn), Trương thị Mễ (Đà Lạt), Trần Lâm Sơn (Hưng Đạo) Lê Hoàng Thâm Mỹ (Gia Định), Hoàng hà Tĩnh (Đông Hà), Phan Thy (Phan Thiết), Hà thị Thu Thủy (Vũng Tàu), Nguyễn thị Lệ Mỹ (Quảng Ngãi), Trần anh Thắng (Nguyễn Bá Tòng), Hoàng Yến (Khánh Hội), Thu Hồng (Sài Gòn), Lê thị Thanh Xuân (Trung Vương), Thu (Bình Dương), Mai thị Kỳ (Trung Thu), Trần thị Mỹ Dung (Les Sauriers), Thủy Ngân (Thủ Thừa), Vân My (Ninh Hòa), Lan Thủy (Nguyễn Trãi), Lê Dung (Đà Lạt), Nguyễn thị Tiên (Hưng Đạo), Nguyễn hiên Mễ (Hưng Đạo), Tuyết Hoa, Tuyết Nhung, Tuyết Phượng, Tuyết Như (Cần Thơ) Hoàng Hạc (Vĩnh Long) Trương thị Thu Quế (Gia Long), Trầm Uyên Dung (Hưng Đạo), Nguyễn thái Hòa (Chu văn An), Trương văn Nguyên (Thượng Hiền) Lê xuân Cảnh (Cần Thơ) Hoa Đại (Đà Nẵng), Thanh Nghệ Tĩnh (Đà Lạt) Hoàng Chi (Hội An), Nguyễn Phúc Ân (Sài Gòn), Lê thị Linh Hồng (Gia Long), Hoa Tim (Thượng Hiền) Bào phước Lộc (Võ trường Toàn), Kim Anh (Phú Nhuận), Hà thị Thanh Thủy (TH Vũng Tàu), Bê Cê (Hòa Vang), Dương thị Nhung, Lê thị Lang (Sài Gòn), Hoàng Yến (Cam Ranh), Họa Mi (Quảng Ngãi) Thu ly Hương (Sài Gòn), V.olette (Hòa Hưng), Võ Ngọc Thuận (Hóc môn), Hà thị Ngọc Anh (Cần Thơ), Vũ thị Hoàng Lan, Bùi thị Thành, Phạm thị Lan, Trần thị Hồng Yến, Phan thị Thanh (Quang Trung), Phạm thị Hương (Phố Hội), Hồng Hà (Hưng Đạo), Triều Giang Mỹ (Tân Văn), Vi Huyền Diệp, Thanh Thương Thủy (Sài Gòn), Nguyễn Đức Huy (Sài Gòn) Dung (Thủ Đức), Nguyễn thị Đức Hạnh (Nguyễn Bá Tòng), Ngô văn Khoái (Qui Nhơn), Trần thị Hoàng Hà (Sài Gòn), Lê thị Thanh Xuân (Sài Gòn), Nguyễn thị Kim (Phú Nhuận), Hoa Xuân (Hưng Đạo).

nhìn xuống cuộc đời

Ba số báo liền, *Nhìn Xuống Cuộc Đời* nhìn hết tên tuổi và « tác phẩm » của các nhà văn, nhà thơ, nhà kịch dự giải văn học nghệ thuật của tổng thống. Bạn ngọc đã ngạc nhiên khi không thấy một tác giả nào

danh tiếng gửi tác phẩm của họ dự giải. Và bạn ngọc muốn hỏi tại sao thế. Phải không? Vì những giải thưởng văn chương ở Việt Nam chưa đủ khả năng làm cho một tác phẩm có giá trị hơn lên hay bất tử. Một vài người trúng giải thưởng văn chương toàn quốc mấy năm trước đã làm cho những người cầm bút nản chí. Với lại, giải thưởng... yếu quá. Hai trăm ngàn trong thời buổi tăng thuế kiệt ước không làm được gì to tát. Một tác giả có sách bán chạy, bán tác quyền một lần xuất bản đã được 150 ngàn, chắc họ không ham dự giải. Nếu giải thưởng là một triệu và hễ trúng giải, các nhà xuất bản vồ vập đón mời, Ái Hoa cam đoan rằng, các nhà văn, nhà thơ sẽ ào ào dự thi. Nhưng, ở Việt Nam không phải là ở Pháp, ở Mỹ, nên người trúng giải văn chương cũng chỉ được biết đến trong ngày phát giải. Rồi bị quên đi. Có người nhờ được giải đâm ra văn chương tệ hơn khi chưa được giải. Ai biết « nhà văn » Kỳ văn Nguyên tác giả trúng giải thưởng văn chương toàn quốc do chính tay tổng thống Ngô đình Diệm trao giải và... bằng cấp nay hoạt động văn nghệ ra sao. Và « nhà thơ » Phạm mạnh Viện còn làm thơ nữa không nhỉ?

Người ta đã đề nghị với Ban Tổ Chức Giải Văn Học Nghệ Thuật 1969 của Tổng thống rằng: Muốn cho giải thưởng có giá trị, có tuổi, có bề cao, những năm đầu nên chọn nhà văn nổi tiếng, « chằm » toàn bộ tác phẩm của ông ta rồi phát giải. Như thế, trước tiên, nhà

văn làm sáng giá cho giải thưởng. Những nhà văn làm sáng giá cho giải thưởng, ở Việt Nam, đếm trên đầu ngón tay được mà. Khi giải thưởng đã có tuổi, có kích thước, bấy giờ hãy chấm tác phẩm của những người gửi tới dự giải. Hình như không ai chịu nghe lời đề nghị trên. Chẳng biết cuối năm nay, tác giả nào sẽ ẵm giải. Và những người làm văn học nghệ thuật ở đây sẽ nghĩ gì về giải thưởng và người ăn giải. Chúng ta chờ xem.

sách mới

Hoài cổ nhân

Nhà văn Võ Hồng, tác giả trên mười cuốn truyện dài, ngắn, vừa cho nhà Lá Bối tái bản *Hoài Cổ Nhân* tập truyện đầu tay của anh. Lần in thứ nhất, *Hoài Cổ Nhân* do Ban Mai xuất bản (Sài Gòn 1959). Trong một thư riêng viết cho ông Trần Thiện Đạo, tác giả cho biết « *Hoài Cổ Nhân, nhìn lại mà thương, nghèo nàn, in sai nhiều và chắc chắn có bao nhiêu là non nớt* ». Lần tái bản kỳ này, *Hoài Cổ Nhân* đã không làm tác giả của nó buồn nữa. Vì, Lá Bối, nhà xuất bản đã được giải ấn loát đẹp của Quốc Vụ Khanh Đặc Trách Văn Hóa.

Hoài Cổ Nhân dày 190 trang, giá 100 đồng.

Đây là tập truyện đã được trích làm bài giảng văn ở các lớp trung học, đã được hàng vạn học sinh đọc, học thuộc, làm bài dịch sang Pháp, Anh văn trong ngót 10 năm nay. *Hoài Cổ Nhân* là tập truyện của học sinh. Một cái tên Võ Hồng đã đủ bảo đảm cho nội dung của tác phẩm.

làm dáng

đen thứ tốt khi đi nắng vv. Cũng đừng sợ chế là bốn mắt mà cứ gương mặt nhìn không với đôi mắt cận thị.

Khi nào các em cảm thấy mắt bị mệt mỏi, nên nghỉ ngơi nơi phòng tối, đắp mắt bằng bông gòn thấm nước muối hoặc bã trà nóng. Thỉnh thoảng rửa mắt với nước muối đun sôi pha loãng với nước Optrae (có bán ở nhà thuốc tây)

Thỉnh thoảng nên nhỏ một giọt chanh tươi cho mắt giữ vẻ trong sáng (mặc dù rất sát khi mới nhỏ).

2. *Trang điểm mắt.* — Mỗi đôi mắt trời sinh đều thích hợp với một khuôn mặt vì thế các em không nên rập khuôn theo một thần tượng nào (tài tử ciné, ca sĩ vv). Nhất là tuổi các em quyến rũ nhờ nét đẹp tự nhiên của mình.

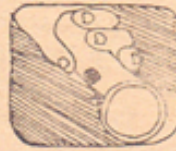
Ngày thường đi học không nên vẽ mắt, đeo lông mi giả vì khuôn mặt có vẻ già đi và dễ bị lộ tẩy.

Tuy nhiên khi đi dự tiệc hoặc dạ hội các em có thể dùng bút chì (nâu hay đen) kẻ một đường thật nhỏ sát chân mi. Sau đó dùng Mascara như Ricils Longcils màu đen hay nâu (tùy theo màu tóc) chải đều lên mi (mi trên và mi dưới) Tia nhìn của em sẽ có vẻ thiết tha, huyền ảo, mơ màng với đôi mắt to và đen hơn. Hiện nay có thứ bàn chải chải cho lông mi dài thêm bằng cách nối những sợi tơ nhỏ bám trên bàn chải.

Và như thế là em đã sẵn sàng. Chỉ còn nhờ công phu soi gương chọn một cách nhìn thin thích hợp với tuổi con gái của em. Và phù hợp với trạng thái tâm hồn em! Một đôi mắt nai tơ, một đôi mắt ngập ngừng chìm sê, đôi mắt con gái Sơn tây vv. đều đi vào thơ và trở thành bất diệt. Bây giờ đến lượt các em.

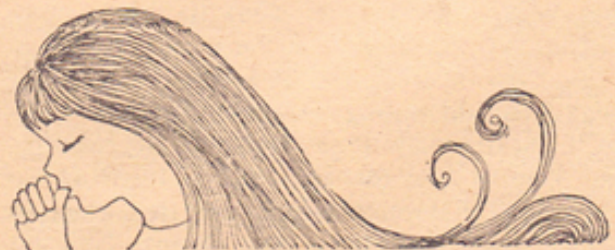
nhìn xuống cuộc đời

Tuổi Ngọc hân hạnh giới thiệu cùng bạn ngọc một loại sách mới do Tuổi Ngọc xuất bản đều đều mỗi tháng một cuốn và phát hành vào mỗi đầu tháng. Loại sách mang tên *Dzũng Đakao*. Thay vì vẽ

như Lucky Luke, *Dzũng Đakao* và các bạn nó sẽ được mô tả như những ông mặt trời làm tươi sáng vùng trời thơ ấu Việt Nam. Chắc chắn, loại sách *Dzũng Đakao* sẽ, không những làm vừa lòng các em nhỏ từ 7 đến 15 tuổi mà còn làm vừa lòng những người đầy tâm hồn trẻ từ 15 đến 150 tuổi. Sách, báo Tuổi Ngọc luôn đề giá đắt. Vì số in có giới hạn và số độc giả cũng có giới hạn. Số độc giả giới hạn vì là độc giả chọn lọc. Và vì độc giả chọn lọc nên Tuổi Ngọc bán ít mà bán nhiều. Loại sách *Dzũng Đakao* ấn loát sẽ tối tân như *Chuyến tàu trên sông Hồng, Thăng Vũ*. Có in thêm phụ bản. Mỗi cuốn dày trên dưới 100 trang và đề giá 100 đồng. Muốn ủng hộ, khích lệ nhóm Tuổi Ngọc, bạn đọc có thể đặt mua năm loại sách *Dzũng Đakao*. Giá một năm kể cả cước phí bảo đảm là 1.200 đồng. Nhưng bạn cũng có thể... thử mua nửa năm. Chừng 1.000 bạn đọc đặt mua sách năm của Tuổi Ngọc, nhóm chủ trương dự vốn để làm 5 cuốn sách liền. Tuổi Ngọc cương quyết xuất bản đủ 100 cuốn sách *Dzũng Đakao* dù phải « khắc khổ ». Tưởng tượng nhìn 100 cuốn sách loại *Dzũng Đakao*, đủ giải trí lành mạnh cho những em bé từ 7 đến 15 trong khoảng thời gian năm, sáu năm, cũng đã thấy sung sướng rồi. Đầu tháng giêng 1970, cuốn thứ nhất trong loại sách *Dzũng Đakao* sẽ được bày bán. Nếu bạn đọc mua năm, xin hãy liên lạc với Tuổi Ngọc ngay từ hôm nay. Viết thư bảo đảm hay gửi ngân phiếu, xin đề tên Vũ Mộng Long.

ÁI HOA

đi trên những bờ đê

Chú Ba cười cười :

— Ờ, con ảnh đó chị.

Người đàn bà nói tiếp :

— Giống ảnh quá hả chú ba.

Chú Ba hỏi tôi: mày biết ai đó hôn? Tôi lắc đầu, chú nói: má huyệt của mày đó. Tôi trần trối nhìn người đàn bà vừa nói tôi giống ba tôi và tự hỏi sao ai cũng nói tôi giống ba tôi mà sao tôi không biết mặt ba tôi, sao chú Ba lại nói người này là... má huyệt của tôi. « Má huyệt » là sao? Nhứt định tôi phải hỏi Má mới được.

Tôi chợt nhìn thấy một con cua đang bò vào hang trên bờ đê. Tôi bỏ cả bó mạ ở đó cho chú Ba chạy lại thò tay vào hang để bắt con cua. Hang cua thực sâu, tôi phải thọc sâu khỏi cùi chỏ mới đụng được con cua. Tôi kéo nó ra được nửa chừng thì bị nó đưa càng kẹp cho tôi một cái đau điếng. Tôi ngồi phịch xuống bùn la chối lỏi. Người đàn bà chạy lại vừa nắm tay tôi kéo ra vừa hỏi: gì đó con? gì đó

— Con ráng chịu đau chút nó hết.

— Nội nghe tôi la chạy lại hỏi, gì vậy? Tôi mếu máo, con cua nó kẹp con Nội ơi!

Người đàn bà nói với Nội:

— Cháu nó giống anh hai quá hả ba?

Nội vuốt vuốt râu cười:

— Ờ nó giống thằng hai như đúc.

— Ai cũng nói tôi giống ba tôi mà tôi có biết mặt ba đâu?

Sau này tôi mới biết người đàn bà đã rịt thuốc lá thấm với nước bọt vào chỗ bị cua kẹp cho tôi là cô Giang — người vợ... huyệt của Ba tôi. Ba tôi cũng như chú Ba học ở trường Tỉnh. Bà Nội bị bệnh đã lâu muốn có con cháu để có cháu nội âm bằng trước khi về tiên

cảnh nên đã nhả Ba tôi thôi học về để cưới vợ. Ông Nội, bà Nội đã cau trầu đàm hỏi cô Giang cho Ba tôi nhưng sau đó đi coi tuổi thầy bói nói xung khắc sao đó, nếu lấy nhau sẽ có người chết nên bà Nội không chịu. Và ít lâu sau Ba đã mang trầu cau đến cưới Má. Ba tôi cưới Má tôi được hai tháng thì bà Nội mất. Cái ước muốn có cháu nội âm bằng trước khi nhắm mắt vẫn còn là ước muốn bởi vì phải một năm sau đó tôi mới ra đời. Nội vẫn coi cô Giang như con dâu nhà họ Nguyễn và cô Giang vẫn gọi nội bằng ba.

Cô Giang cũng có mái tóc dài và đen bóng như tóc của Má, cô Giang cũng có làn da trắng hồng, đôi má lúm đồng tiền, đôi môi cắn chỉ hồng, hàm răng như Má. Nhưng cô Giang không có đôi mắt u buồn vì chiều chiều tựa cửa trông ngóng một người đi như Má. Nếu ba cưới cô Giang? Nếu bà nội không tin lời ông thầy bói mù để Ba đi cưới cô

nỗi buồn của em

HẢI BÌNH

Khi giọt nước mắt lăn dài xuống má, thấm vào môi là khi em biết mình đang mang một nỗi buồn to tát.

Không phải như mọi lần bị mẹ mắng đâu.

Em biết thế bởi vì dạo này mẹ chả còn giận và mắng em hoài như hồi đó nữa.

Hình như nó ở tận trong trái tim em cơ.

Thật mơ hồ em nhớ rằng nỗi buồn ấy nó bắt nguồn từ ngày mà em quen với những người bạn mới.

Ồ! đúng thế rồi.

Trái tim em nó vừa bảo thế,

Em sẽ buồn thật nhiều nếu không nhận được thư các bạn.

Và buồn hơn khi biết bạn giận hơn em.

Nhưng điều đau buồn hơn tất cả là khi em biết bạn đối với em bằng sự giả bộ bề ngoài.

(điều này chả bao giờ em thích và cũng chả bao giờ em muốn thế)

Khi gửi yêu thương về người bạn mình. Em biết đó là tự trong lòng, trong ý nghĩ và trong trái tim em.

Khi giọt nước mắt lăn dài xuống má, thấm vào môi là khi em biết mình đang mang một nỗi buồn to tát.

● ● ●

con? Tôi mặt mày xanh lét nhìn chiếc còng của dính lưng lẳng ở ngón tay cái. Người đàn bà nhẹ nhàng nắm tay tôi gỡ chiếc còng của ném xuống bùn. Chỗ ngón tay bị kẹp rướm rướm máu. Người đàn bà lấy thuốc lá đựng trong túi áo bà ba đen nhai nhai rồi đắp lên tay tôi và nói:

ngày xưa còn bé

Giang thì cô Giang có phải làm chính phụ như Má không? Có phải mỗi người đều có một số phận ở trên cao?

Mặt trời đã đứng bóng. Nội đứng trên bờ đê vỗ vỗ tay nói lớn:

— Trưa rồi, thôi mời bà con cô bác rửa tay ăn sơ ba miếng rồi còn nghỉ ngơi.

Những người công cấy nào trên tay còn mạt hời hời cây tiếp cho xong. Những người đã hết mạt thì đi rửa tay rồi tất cả kéo nhau đến tụ tập dưới bóng cây đa thực lớn ở giữa cánh đồng.

Má gánh sôi nếp, chè siêu nước ra tự hời nào đang ngồi múc chè siêu nước ra chén, sắp thành hàng. Má thấy cô Giang nắm tay tôi đi đến thì mỉm cười hỏi:

— Hai cô cháu làm quen với nhau hời nào mà hay quá vậy?

Cô Giang nói, em mới làm quen với cháu đó chị, rồi ngồi xuống phụ Má múc chè siêu nước. Cô lấy khăn lau giọt mồ hôi trán rồi nói tiếp:

— Hôm trước có gặp chú Ba, nghe nói ba và chị dời nhà về dưới này mà không có rảnh tới thăm, thiệt dở quá.

Tôi nghe Má nói nhỏ nhỏ gì đó, cô Giang lắng tai nghe thỉnh thoảng gật gật đầu.

Những người công cấy đang ăn uống cười nói vui vẻ. Vội bập bập điếu thuốc sâu kèn, nói chuyện mùa màng.

Cô Giang và Má nhắc lại chuyện thuở còn đi học. Chuyện thuở hai người còn kẹp tóc cùng nhau đánh đu, nhảy dây, nhảy lò cò. Theo lời cô Giang thì hồi đó Má cũng là một học trò xuất sắc ở trường Tỉnh. Nghe cô Giang nhắc lại chuyện xưa Má thẹn đỏ cả mặt. Giữa hai người hình như cố tránh nói tới người thứ ba là ba tôi.

Tôi ngồi ăn chè siêu nước nghe cô Giang và Má nói chuyện. Tôi ăn tới cái bánh thứ ba thì ngán ngược.

Chú ba đứng dựa gốc đa vừa ăn siêu nước vừa trề môi chê tôi:

— Cái thằng dở ẹt, mới bị con của kẹp có chút sium mà la um sùm.

Cô Giang bênh tôi:

— Cháu nó la là phải, con của đó lớn lắm chứ chú.

Tôi bỗng nhiên thấy mền cô Giang hết sức. Vết cua kẹp bây giờ đã khô nhưng vẫn còn ề ề. Nhớ tới cái còng của gậy dính tồn ten trên ngón tay cái tôi vẫn còn ớn lạnh.

Cô Giang hỏi:

— Chỗ bị kẹp có còn đau hôn cháu?

Tôi gật gật đầu:

— Đau hơi hơi.

Má đang thu dọn chén đĩa về vào thúng, Má nói, con có theo má về nhà không, trưa ở đây nắng bịnh chết. Tôi lắc đầu nguầy nguậy đòi ở lại, Cô Giang nói, để cháu nó ở đây chơi với em, chị. Má cười cười nhìn tôi nắm tay cô Giang rồi quay gánh ra về.

Những người công cấy bước xuống ruộng, tiếp tục cấy những luống mạ trên những thửa ruộng còn lại.

Mấy con của đồng đang bò lơ ngơ trên bờ đê nghe tiếng chân người chạy vội vào hang. Tôi vừa nhảy xuống nước đã lật đật nhảy lên. Cô Giang cười nói:

— Cô quên nói với con buổi trưa nước nóng lắm.

Tôi ngồi trên bờ đê nhìn những người công cấy làm việc.

Khoảng xế chiều là cô Giang đã cấy xong phần của cô. Cô dẫn tôi theo dọc bờ đê, dạy tôi cách bắt những con của đồng thực hay, không có con nào kẹp được tay cô cả. Bàn tay cô nhỏ và trắng như bàn tay Má cầm nắm con của thực gọn.

Nắng đã tắt ở phía chân trời xa.

Những người công cấy đang sửa soạn quang, gánh về ra về. Cô Giang

dẫn tôi lại ngọn rạch gần đó rửa tay, chân, mặt mũi cho tôi. Cô kéo chiếc khăn sọc rằn trên đầu lau mặt cho tôi. Những người công cấy đang gọi nhau ới ới.

Cô Giang nói với Nội: « thừa ba con về », nói với chú Ba: « chị về nhẹ chú », cô nựng nựng cầm tôi nói:

— Thôi cô về nghe con.

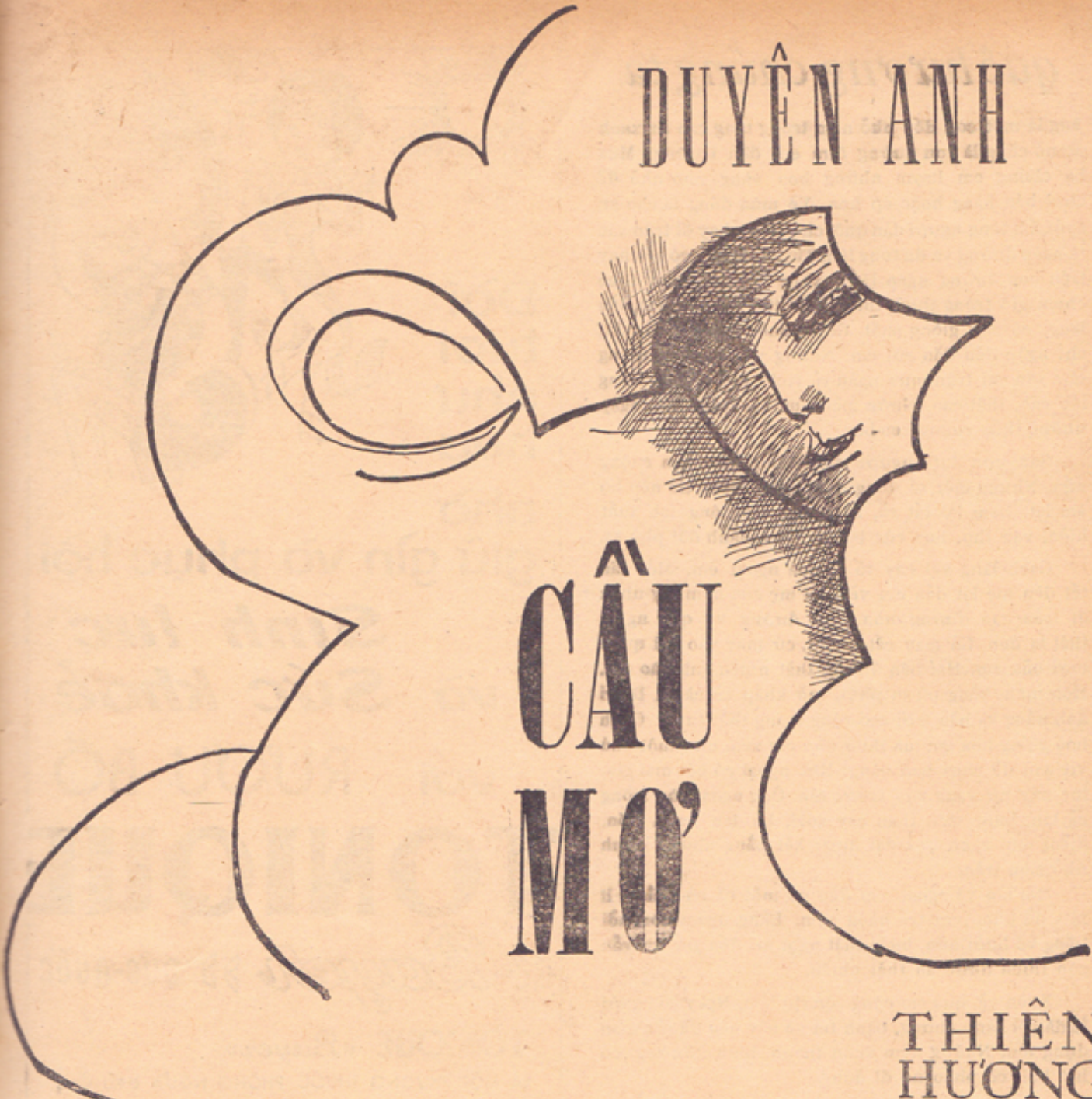
Bóng dáng cô lẫn vào những người công cấy rồi mất hút trên quãng đường về.

Tôi đứng lại và chợt thấy mình muốn khóc. ●●●

TRONG TUẦN NÀY TÒA SOẠN ĐÃ NHẬN ĐƯỢC BÀI DỰ THI « VIẾT VỀ MẸ TÔI » CỦA:

Kiều Giang, Đỗ Thị Lựu, Vi Lam, Thái Huy Vũ, Diễm Phương, Lê Minh Lý, Nguyễn Văn Đồng, Hải Âu, Hồ Ngọc Tâm, D.T, Văn, Hoa Lan, Tâm Tuyên Hương Thủy, Huỳnh Ngọc Thuận, Lệ Huyền, Hoàng Bích Lan, Hương Dạ Thảo, Diên Hồng, Nguyễn Hải Bằng, Minh Giao, Nguyễn Văn Hương, Viên Hồng, Nguyễn Nhật Hoàng, Thiên Hương, Đỗ Nguyễn Vũ Trụ, Phan Khương Thái, Võ Ngọc Anh, Trần Văn Phụng, Trần Thị Hằng, Trần Đình Dạ Thảo, Phượng Uyên, Dương Thế Thuật, Nguyễn Văn Hương, Đặng Thị Phương Anh, Từ Châu, Nguyễn Gia Hàn, Trần Đình Hoàng Thúy, Hoàng Khánh Trang, Nguyễn Thị Ngọc Dung, Linh Thùy, Lê Ngọc Viễn (2 bài), Trần Hữu Vẹn, Võ Thị Hoa, Nguyễn Thị Kim Dung, Thúy Trần Mạnh Hùng, Phan Ngân Thương, Phạm Thị Thanh Phương, Hoàng Chi, B. Nhung, Bửu Hồng, Phạm Lê Trọng Tú, Thương Thơ, Nguyễn Hương, Bích Hiệp, Lê Văn Tâm, Huỳnh Thị Thiên Hương, Nhật Bằng, Trang Kim Thoa, Nguyễn Nhật Lê, Nguyễn Văn Huấn, Hải Lưu, Nguyễn Ngọc Vượng, Uyên Nguyễn, Lệ Nhân. Ng. Vũ, Huỳnh Huyền, Hương

DUYÊN ANH

CẦU
MƠ

THIÊN
HƯƠNG

đã phát hành khắp nơi

- một truyện dài thơ mộng, thanh cao trong một xã hội không còn thơ mộng, thanh cao
- một truyện dài êm như nhung, mềm như liễu, đẹp như thơ
- một cửa mộng cho những ai muốn đứng trên cầu mơ nghĩ về cõi thiên thai của riêng mình

50 bản đặc biệt giấy trắng mịn không đề giá bán sẽ được Duyên Anh ký dành riêng cho 50 bạn viếng quán chạp phở Duyên Anh số 75 lâu 1 thương xá Crystal Palace sáng chủ nhật 16-11-1969 từ 10 giờ

quê hương chúng ta

àng là một con dốc nhỏ nằm trong tàng cao su xanh
-á, nó cũng là con đường đưa em đến trường. Mùa
hạ chúng em lượm những hoa vàng nhỏ nhỏ để
chơi bán hàng hoặc ép hoa. Về mùa đông lá cao su
sười ấm lòng người dân quê, chúng em hay đi trên xác
lá ngập đường và đá tung lên. Thỉnh thoảng có xe chạy
trên con đường ngập lá, lá vàng lúp xúp chạy theo
chiều gió trông thích thích là ! Giữa hai con dốc đầu
làng, có một giòng suối. Giòng suối trong nhỏ xiu,
chỉ ngập đến đầu gối em. Nhưng vào khoảng tháng
tám sau vài trận mưa ngẫu rả rich, nước bỗng dâng
lên cao, thật cao. Nước mênh mông, trắng xóa ngập
những thửa ruộng ven bờ.

Sau cơn lụt ; người dân không dám làm ruộng
nữa. Nhưng một số đông sống nghề trồng tía nên họ
âm lại. Làm lại tất cả. Bông lúa vàng óng lại xuất
hiện, vạn thọ, hoa cúc lại nở trên mảnh đất phù sa.

Cách làng vài cây số là quê ngoại em. Mỗi lần
tết đến mẹ lại dẫn em về. Hai mẹ con nắm tay nhau
đi trên con đường mòn. Con đường về quê ngoại
thật là đẹp. Cỏ may rất nhiều, cứ may vào cái quần
mới của em. Hai bên đường thật nhiều anh đào dại.
Hoa màu hồng phơn phớt, nở khắp cả cánh. Dưới
ánh nắng và bầu trời cao rộng trông thật tuyệt. Cánh
hoa giống hoa lan mà thuở nhỏ em xem như một chú
vịt con để chơi bán hàng. Nhà ngoại có cội mai già,
lúc này nở vàng rực trước sân. Ông ngoại còn trồng
cả lan, buộc trên thân cây xoài. Lá lan xanh nõn,
điểm một cành hoa dại được kết bằng những cánh
nhỏ màu trắng.

Mỗi lần về ngoại, em đều có một số bạc cắc « li
xi » để khoe với trẻ hàng xóm. Làng ngoại còn nổi
tiếng về bưởi nữa, bưởi thật ngọt mà đến giờ em vẫn
còn thích được ăn thật nhiều.

Xuân về, quê em cũng rộn rịp lắm. Ngày 26 người
ta đã gói bánh chưng, bánh tét và cây nêu đã sửa soạn
dựng lên. Những đêm xuân thanh bình thường có
hát bội, có pháo nổ đi đùng.

Bây giờ, tuy đã xa quê nhưng em vẫn tha thiết
nhớ đến. Tuy không phải là nơi em sinh trưởng nhưng
quê đã nuôi dưỡng em từ thuở nhỏ. Nuôi dưỡng bằng
bông lúa, bằng tiếng sáo diều và lòng chân thật của
bạn hữu, của dân quê. Bây giờ, mùa Hạ bọn trẻ có nhật
hoa cao su nữa không? Thu về hiu hắt quê nghèo có
chịu nỗi bất hạnh chăng? Mùa đông, bọn học trò đi
học xa có đốt lá cao su sưởi ấm? Và nơi quê
ngoại ngày xưa có cảnh anh đào đỏ, ông ngoại chăm
sóc luống hoa; bà ngoại còn ra vườn tưới rau và để
dành hai quả bưởi ngọt không? Mỗi lúc xuân về ngoại
có chờ dáng cháu tung tăng chạy nhảy để li xi đồng
bạc mới?

Em vẫn nhớ mái mái tóc bạc đôi má hóp và nụ
cười hiền hậu của ngoại. Em nhớ mái quê nghèo xưa,
nhớ con đường với nắng hanh vàng, bông cỏ may
xào xạc. Nhớ mái, mặc dầu đó không phải nơi sinh
trưởng của em. ●●●

Đời
tươi
như
hoa

nhờ

giữ gìn và phục hồi

**Sinh lực
và Sức khoẻ**

với RƯỢU BỔ

TONIQUE

« *Bayer* » ĐỨC-QUỐC

TONIQUE « *Bayer* »

LÀ MỘT PHƯƠNG THUỐC PHÒNG NGỪA ĐAU ỚM,
VỪA NGON LÀNH, VỪA HIỆU NGHIỆM, CHỨA ĐỰNG
TẤT CẢ CHẤT BỔ CẦN THIẾT ĐỂ GÌN GIỮ VÀ
PHỤC HỒI SỨC KHOẺ VÀ SINH LỰC.

TRONG THỜI KỲ
CÓ THAI VÀ SAU
KHI SANH NỮ

TONIQUE
« *Bayer* »

CŨNG LÀ MỘT
PHƯƠNG THUỐC
BỔ HỮU HIỆU

Hàng ngày đón đọc

Công Luận

NHẬT BÁO

THÔNG TIN 0 NGHỊ LUẬN

Chủ-nhiệm : TÔN THẤT ĐÍNH

LẬP TRƯỜNG

Xuất bản mỗi ngày

Thời cuộc quốc tế

Tin... lạt dừa

- NGHỊ LUẬN ĐANH THÉP GIẢI TRÍ TAO NHÃ

diễn đàn chung

tham luận

dưới mắt chúng tôi

tâm tư người dân

Trang của lính

- NHẬT BÁO QUY TỰ NHIỀU CÂY VIẾT SÁNG GIÁ ĐẦY UY TÍN

1001 CHUYỆN NGẮN QUỐC TẾ
HAY NHƯ THẾ GIỚI

- NHẬT BÁO CÓ TÒA SOẠN VĨ ĐẠI NHẤT VIỆT NAM

PHỤ NỮ

chiếm tâm sự

lay nài cầm bút

tuổi ngọc

SỐ 471

TRƯỜNG CỦA TÔI TRƯỜNG CỦA BẠN

GIA ĐÌNH NGÀ NGỌC

- TRANG CỦA LÍNH CÔNG LUẬN MỞ LỐI CHO NHỮNG TRANG LÍNH TRÊN CÁC BÁO KHÁC

Cuối tương

Truyện dài và kết thúc của NGỌC LINH

nhà lười

TRUYỆN VUI của DUYÊN-ANH

TÒA - SOẠN TRỊ-SỰ
24, Nguyễn An Ninh - SAIGON

Điện - thoại : 23.971 - 90.652 - 90.654

Tin... lạt dừa

BIN

EN XA VÀ TIẾP.

ên đội 5 nước CS
in đống Tây Khố.
7 nơi các trại lính

Prague, trong ngày
Tây cũng đã lên
tại công trường

Phổ C
Tin... lạt dừa báo chí Phổ C. Trích dẫn từ Văn Học và Văn Nghệ, số 101 và số 102 của tạp chí Văn Học và Văn Nghệ, số 101 và số 102 của tạp chí Văn Học và Văn Nghệ.